

תורה נביאים וכתובים

תרגום יידיש פון יהואש

שמואל ב

א 1 און עס איז געווען נאך שאולס טויט, אז דוד האט זיך געהאט אומגעקערט פון שלאגן עמלק, און דוד איז געזעסן אין ציקלג צוויי טעג, 2 און אויפן דריטן טאג, ערשט א מאן קומט אן פון דעם לאגער, פון שאולן, און זיינע קליידער זיינען צעריסן, און ערד איז אויף זיין קאפ. און עס איז געווען, ווי ער איז געקומען צו דודן, אזוי איז ער געפאלן צו דער ערד, און האט זיך געבוקט. 3 האט דוד צו אים געזאגט: פון וואנען קומסטו? האט ער צו אים געזאגט: פון דעם לאגער פון ישראל בין איך אנטרונען געווארן. 4 האט דוד צו אים געזאגט: ווי איז די זאך געווען? דערצייל מיר, איך בעט דך. האט ער געזאגט: דאס פאלק איז אנטלאפן פון דער מלחמה, און אויך זיינען פיל פון דעם פאלק געפאלן און געשטארבן, און אויך שאול און זיין זון יהונתן זיינען טויט. 5 האט דוד געזאגט צו דעם יונג וואס האט דאס אים דערציילט: ווי אזוי וויסטו אז שאול און זיין זון יהונתן זיינען טויט? 6 האט דער יונג וואס האט אים דאס דערציילט, געזאגט: איך האב זיך גראד געטראפן אויף בארג גלבוע, ערשט שאול איז אָנגעלענט אויף זיין שפיז, און אָט האָבן די רייטוועגן און די רייטמענער אים אָנגעיאָגט. 7 האט ער זיך אומגעקערט הינטער זיך, און האט מיך דערזען, און ער האט גערופן צו מיר, און איך האב געזאגט: דאָ בין איך. 8 האט ער צו מיר געזאגט: ווער ביסטו? האב איך צו אים געזאגט: אָן עמלקי בין איך. 9 האט ער צו מיר געזאגט: שטעל זיך, איך בעט דך, לעבן מיר, און

טייט מיך, וואָרום די גסיסה האָט מיך אָנגענומען; וואָרום נאָר וואָס מיין נשמה האַלט זיך אין מיר. **10** האָב איך זיך געשטעלט לעבן אים, און האָב אים געטייט, ווייל איך האָב געוואוסט, אַז ער קען מער ניט לעבן נאָך זיין פֿאַלן. און איך האָב גענומען די קרוין וואָס אויף זיין קאָפּ, און דעם אַרעמבאַנד וואָס אויף זיין אַרעם, און האָב זיי געבראַכט אַהער צו מיין האַר.

11 האָט דוד אָנגענומען זיינע קליידער, און האָט זיי צעריסן, און דאָס גלייכן אַלע מענטשן וואָס מיט אים. **12** און זיי האָבן געקלאָגט און געוויינט, און האָבן געפֿאַסט ביזן אַוונט אויף שאולן און אויף יהונתן זיין זון, און אויף דעם פֿאַלק פֿון גאָט, און אויף דעם הויז פֿון ישראל, וואָס זיי זיינען געפֿאַלן דורכן שווערד.

13 און דוד האָט געזאָגט צו דעם יונג וואָס האָט דאָס אים דערציילט: פֿון וואָנען ביסטו? האָט ער געזאָגט: איך בין דער זון פֿון אַ פֿרעמדן מאַן, אַן עמֶלקי. **14** האָט דוד צו אים געזאָגט: ווי האָסטו ניט מורא געהאַט אויסצושטרעקן דיין האַנט אומצוברענגען דעם געזאַלבטן פֿון גאָט?

15 און דוד האָט צוגערופֿן איינעם פֿון די יונגען, און האָט געזאָגט: גענען, פֿאַל-צו אויף אים. און ער האָט אים געשלאָגן, און ער איז געשטאַרבן.

16 און דוד האָט צו אים געזאָגט: דיין בלוט אויף דיין קאָפּ! וואָרום דיין מויל האָט עדות געזאָגט אויף דיר, אַזוי צו זאָגן: איך האָב געטייט דעם געזאַלבטן פֿון גאָט.

17 און דוד האָט געקלאָגט די דאָזיקע קלאָג אויף שאולן און אויף יהונתן זיין זון, **18** און ער האָט געזאָגט-פֿדי צו לערנען די קינדער פֿון יהודה דעם בויגן; דאָס איז שוין פֿאַרשריבן אין בוך פֿון ישר:

19 די פֿראַכט, ישראל, איז אויף דיין הייכן דערשלאָגן;
ווי זיינען די גבורים געפֿאַלן!

20 ניט דערציילן זאָלט איר אין גת,
ניט אַנזאָגן אין די גאַסן פֿון אַשקלון,
פֿדי די טעכטער פֿון די פֿלשתים זאָלן זיך ניט פֿרייען,
פֿדי די טעכטער פֿון די אומבאַשניטענע זאָלן ניט קוועלן.

21 איר בערג פֿון גלבוֹע, ניט טוי און ניט רעגן אויף אייך, אָדער פֿעלדער געהויבענע!
וואָרום דאָרט איז פֿאַרמיאוסט געוואָרן דער שילד פֿון גבורים, דער שילד פֿון שאולן, מיט אייל ניט באַשמירט,
22 פֿון בלוט פֿון דערשלאָגענע, פֿון פֿעטס פֿון גבורים, האָט יהונתנס בויגן זיך צוריק ניט געצויגן, און די שווערד פֿון שאולן זיך ניט אומגעקערט ליידיק.
23 שאול און יהונתן, די באַליבטע און ליבע אין זייער לעבן, צו מאָל אין זייער טויט האָבן זיי זיך ניט צעשיידט. פֿון אַדלערס זיינען זיי געווען פֿלינקער, פֿון לייבן זיינען זיי געווען שטאַרקער.

24 איר טעכטער פֿון ישראל, אויף שאולן וויינט, וואָס האָט אייך אין רויטן געקליידט, מיט תענוגים דערצו, וואָס האָט אַרויפֿגעטאַן צירונג פֿון גאָלד אויף אייער קלייד.

25 ווי זיינען די גבורים אין מלחמה געפֿאַלן- יהונתן אויף זיינע הייכן דערשלאָגן!

26 מיך קלעמט נאָך דיר, יהונתן מיין ברודער, ליב געווען ביסטו מיר זייער; ווונדערלעך געווען איז דיין ליבשאַפֿט צו מיר, מער ווי די ליבשאַפֿט פֿון ווייבער.

27 ווי זיינען די גבורים געפֿאַלן, און אונטערגעגאַנגען די וואַפֿן פֿון מלחמה!

ב **1** און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געפֿרעגט ביי גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאָל איך אַרויפֿגיין אין איינער פֿון די שטעט פֿון יהודה? האָט גאָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף. האָט דוד געזאָגט: ווהיין זאָל איך אַרויפֿגיין? האָט ער געזאָגט: קיין חבֿרון.

2 איז דוד אַרױפֿגעגאַנגען אַהין, און אויך זײַנע צוויי װײַבער, אַחינועם פֿון יזרעאל, און אַבִּיגַיִל די װײַב פֿון נָבֶלן פֿון פֿרמל. **3** און זײַנע מענטשן װאָס מיט אים האָט דוד אַרױפֿגעבראַכט, עטלעכן מיט זײַן הױזגעזינט; און זיי האָבן זיך באַזעצט אין די שטעט פֿון חֶבְרוֹן. **4** און די מענער פֿון יהודה זײַנען געקומען, און האָבן דאָרטן געזאַלֶבֶט דָּוִדן פֿאַר אַ מלך איבער דעם הויז פֿון יהודה.

האָט מען דערצײלט דָּוִדן, אַזױ צו זאָגן: די מענטשן פֿון יבֿש-גִּלְעָד זײַנען די װאָס האָבן באַגראָבן שָׂאוּלן. **5** האָט דוד געשיקט שלוחים צו די מענטשן פֿון יבֿש-גִּלְעָד, און זיי געלאָזט זאָגן: געבענטשט זאָלט איר זײַן פֿון גאָט, װאָס איר האָט געטאָן דעם דאָזיקן חסד מיט אײַער האָר, מיט שָׂאוּלן, און האָט אים באַגראָבן. **6** און אַצונד, זאָל גאָט טאָן מיט אײַך חסד און טרײַשאַפֿט; און אויך איך װעל אײַך אָפֿטאָן די דאָזיקע טובֿה, װאָס איר האָט געטאָן די דאָזיקע זאַך. **7** און אַצונד, זאָלן שטאַרק זײַן אײַערע הענט, און זײַט העלדישע יונגען; װאָרום אײַער האָר שָׂאוּל איז טױט, און אויך האָט מיך דאָס הויז פֿון יהודה געזאַלֶבֶט פֿאַר אַ מלך איבער זיי.

8 און אַבֿנר דער זון פֿון נֶרן, דער חיל-פֿירער פֿון שָׂאוּלן, האָט גענומען איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׂאוּלן, און האָט אים אַריבערגעפֿירט קײן מַחֲנֵים. **9** און ער האָט אים געמאַכט פֿאַר אַ מלך איבער גִּלְעָד, און איבער דעם אשורי, און איבער יזרעאל און איבער אפֿרַיִם, און איבער בנימין, און איבער גאַנץ ישראל.

10 פֿערציק יאָר איז אַלט געווען איש-בוֹשֶׁת דער זון פֿון שָׂאוּלן, אַז ער איז געוואָרן מלך איבער ישראל, און צוויי יאָר האָט ער געקײניגט. אַבער דאָס הויז פֿון יהודה איז געווען הײַנטער דָּוִדן. **11** און די צאָל פֿון די טעג װאָס דוד איז געווען מלך אין חֶבְרוֹן איבער דעם הויז פֿון יהודה, איז געווען זיבן יאָר און זעקס חדשים.

12 און אַבֿנר דער זון פֿון נֶרן, און די קנעכט פֿון איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׂאוּלן, זײַנען אַרױסגעגאַנגען פֿון מַחֲנֵים קײן גִּבְעוֹן. **13** אויך יואָב דער זון פֿון צרוּיָהן, און די קנעכט פֿון דָּוִדן, זײַנען אַרױסגעגאַנגען, און זיי האָבן זיך צונויפֿגעטראָפֿן מיט זיי אין אײַנעם בײַם טײַך פֿון גִּבְעוֹן, און די האָבן זיך געזעצט פֿון דער זײַט טײַך, און די פֿון יענער זײַט טײַך. **14** און אַבֿנר האָט געזאָגט צו יואָבן: זאָלן

אַקאַרשט די יונגען אויפֿשטיין, און אַ שטיף טאָן פֿאַר אונדז. האָט יואָב געזאָגט: זאָלן זיי אויפֿשטיין.

15 זיינען זיי אויפֿגעשטאַנען, און זיינען אַריבערגעגאַנגען מיט אַ צאָל, צוועלף פֿאַר בנימין, און פֿאַר איש-בושֶׁת דעם זון פֿון שָׂאול, און צוועלף פֿון דָּודס קנעכט. **16** און זיי האָבן אָנגענומען איינער דעם אַנדערן פֿאַרן קאַפּ, מיט זיין שווערד צום אַנדערנס זייט, ביז זיי זיינען געפֿאַלן אין איינעם. און מע האָט גערופֿן יענעם אַרט חלקת-הצורים, וואָס איז גבעון.

17 און די מלחמה איז געווען זייער אַ שווערע אין יענעם טאָג, און אַבנר און די מענער פֿון ישׂראל זיינען געשלאָגן געוואָרן פֿאַר די קנעכט פֿון דָּוד.

18 און דאָרטן זיינען געווען צרויַהס דריי זין, יואָב, און אַבישי און עשהאל; און עשהאל איז געווען פֿלינק אויף זיינע פֿיס, אַזוי ווי איינער פֿון די הינדן וואָס אין פֿעלד. **19** האָט עשהאל נאָכגעיאָגט אַבנרן, און ער האָט זיך ניט אָפּגענייגט פֿון הינטער אַבנרן צו גיין רעכטס אָדער לינקס. **20** האָט אַבנר זיך אומגעקערט הינטער זיך, און האָט געזאָגט: ביסט דו דאָס, עשהאל? האָט ער געזאָגט: איך. **21** האָט אַבנר צו אים געזאָגט: נייג זיך צו דיין רעכטער זייט אָדער צו דיין לינקער, און כאַפּ דיר אָן איינעם פֿון די יונגען, און נעם דיר זיין אויסטו. אָבער עשהאל האָט זיך ניט געוואָלט אָפקערן פֿון הינטער אים. **22** האָט אַבנר ווידער געזאָגט צו עשהאלן: קער דיר אָפּ פֿון הינטער מיר; נאָך וואָס זאָל איך דיר שלאָגן צו דער ערד? און ווי וועל איך אויפֿהייבן מיין פנים צו דיין ברודער יואָבן? **23** אָבער ער האָט זיך ניט געוואָלט אָפקערן, און אַבנר האָט אים אַ זעץ געטאָן מיטן אונטערשטן טייל פֿון שפיז אין בויך, ביז דער שפיז איז אים אַרויס פֿון הינטן; און ער איז דאָרטן געפֿאַלן און געשטאַרבן אויפֿן אַרט. און עס איז געווען, איטלעכער וואָס איז געקומען צו דעם אַרט וואָס עשהאל איז דאָרטן געפֿאַלן און געשטאַרבן, האָט זיך אָפּגעשטעלט.

24 האָבן יואָב און אַבישי נאָכגעיאָגט אַבנרן, און ווי די זון איז אונטערגעגאַנגען, זיינען זיי געקומען ביזן בערגל אַמָה וואָס פֿאַר גיח, אויפֿן וועג צום מדבר פֿון גבעון. **25** און די קינדער פֿון בנימין האָבן

זיך איינגעזאמלט הינטער אַבֿנֿרן, און זיי זיינען געוואָרן צו איין בונד;
און זיי האָבן זיך געשטעלט אויפֿן שפיץ פֿון אַ בערגל.

26 האָט אַבֿנֿר גערופֿן צו יואָב, און האָט געזאָגט: זאָל דען אייביק
פֿאַרצערן די שווערד? ווייסטו דען ניט אַז ביטער וועט זיין צום סוף?
און ביז וואָנען וועסטו ניט הייסן דעם פֿאַלק זיך אומקערן פֿון
הינטער זייערע ברידער? **27** האָט יואָב געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט,
אַז ווען דו וואָלסט ניט גערעדט, וואָלט ערשט אין דער פֿרי דאָס
פֿאַלק אָפּגעטרעטן איינער פֿון הינטערן אַנדערן.

28 און יואָב האָט געבלאָזן אין שופֿר, און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט
זיך אָפּגעשטעלט, און זיי האָבן מער ניט נאָכגעיאָגט ישראל, און
האָבן מער ווייטער ניט מלחמה געהאַלטן.

29 און אַבֿנֿר און זיינע מענטשן זיינען געגאַנגען דורכן פֿלוין יענע
גאַנצע נאַכט, און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן, און דורכגעגאַנגען
גאַנץ בתּרון, און געקומען קיין מַחֿנֿים.

30 און יואָב האָט זיך אומגעקערט פֿון הינטער אַבֿנֿר, און ער האָט
איינגעזאמלט דאָס גאַנצע פֿאַלק; האָבן געפֿעלט פֿון דָּוִד קנעכט
ניינצן מאָן און עשהאל. **31** און דָּוִד קנעכט האָבן געשלאָגן פֿון
בנימין, צווישן אַבֿנֿרס מענטשן -דרײַ הונדערט און זעכציק מאָן
זיינען געבליבן טויט.

32 און עשהאלן האָבן זיי אַוועקגעטראָגן, און האָבן אים באַגראָבן
אין קבר פֿון זיין פֿאַטער וואָס אין בית-לחם. און יואָב און זיינע
מענטשן זיינען געגאַנגען אַ גאַנצע נאַכט, און זיי איז ליכטיק געוואָרן
אין חֿבֿרון.

ג 1 און די מלחמה איז געווען אַ לאַנגע צווישן דעם הויז פֿון שאולן
און צווישן דעם הויז פֿון דָּוִד. און דוד איז געוואָרן אַלץ
שטאַרקער, און דאָס הויז פֿון שאולן איז געוואָרן אַלץ שוואַכער.

2 און בײַ דָּוִד זיינען געבאָרן געוואָרן זין אין חֿבֿרון, און זיין בכור איז
געווען אַמנון, פֿון אַחינועמען פֿון יזרעאל; **3** און דער צווייטער פֿון

אים, כְּלָאֵב, פֿון אַבִּיגַיִל דער ווייב פֿון נָבֶלן פֿון פֿרמל; און דער דריטער, אַבְשָׁלוֹם, דער זון פֿון מעכה דער טאָכטער פֿון תְּלָמִי דעם מלך פֿון גשור; **4** און דער פֿירטער, אַדוֹנִיָהּ, דער זון פֿון חֲגִיתָן; און דער פֿינפטער שפֿטיה דער זון פֿון אַבִּיטָלן; **5** און דער זעקסטער, יִתְרָעַם פֿון דָּוִדס ווייב עֲגֵלָהָן. די דאָזיקע זיינען געבאָרן געוואָרן ביי דָּוִדן אין חֲבֵרוֹן.

6 און עס איז געווען, ווען די מלחמה איז געווען צווישן דעם הויז פֿון שָׂאוּלן און צווישן דעם הויז פֿון דָּוִדן, האָט אַבְנֵר זיך געהאַלטן אָן דעם הויז פֿון שָׂאוּלן.

7 און שָׂאוּל האָט געהאַט אַ קעפּסווייב וואָס איר נאָמען איז געווען רִצְפָּה די טאָכטער פֿון אֵיהֶן. האָט [איש-בוֹשֶׁת] געזאָגט צו אַבְנֵרן: פֿאַר וואָס ביסטו געקומען צו מיין פֿאַטערס קעפּסווייב? **8** האָט אַבְנֵרן זייער געברענט אויף די ווערטער פֿון איש-בוֹשֶׁתן, און ער האָט געזאָגט: בין איך דען אַ הונטסקאַפּ פֿון יהודה? איך טו היינט צו טאָג חֶסֶד מיט דעם הויז פֿון דייַן פֿאַטער שָׂאוּלן, צו זיינע אייגענע און צו זיינע גוטע פֿריינט, און איך האָב דיך ניט איבערגעענטפֿערט אין דער האַנט פֿון דָּוִדן, און דו וואַרפֿסט מיר היינט פֿאַר אַ זינד מיט דער פֿרוי. **9** זאָל גאָט טאָן צו אַבְנֵרן אַזוי און נאָך מער, אַז אַזוי ווי גאָט האָט געשוואָרן צו דָּוִדן, אַזוי וועל איך אים טאָן, **10** אַריבערצוטראָגן די מלוכה פֿון שָׂאוּלס הויז, און אויפשטעלן דעם טראָן פֿון דָּוִדן איבער ישׂראל און איבער יהודה, פֿון דן און ביז באַר-שֶׁבַע! **11** און ער האָט מער אַ וואָרט ניט געקענט ענטפֿערן אַבְנֵרן, פֿון זיין מורא פֿאַר אים.

12 און אַבְנֵר האָט אויפֿן אַרט געשיקט שלוחים צו דָּוִדן, אַזוי צו זאָגן: ביי וועמען איז דאָס לאַנד? אַזוי צו זאָגן: שליס דייַן בונד מיט מיר, און אָט איז מיין האַנט מיט דיר איבערצודרייען צו דיר גאַנץ ישׂראל. **13** האָט ער געזאָגט: גוט, איך וועל שליסן מיט דיר אַ בונד, אָבער איין זאַך פֿאַרלאַנג איך פֿון דיר, אַזוי צו זאָגן: זאָלסט ניט זען מיין פנים, סײַדן דו ברענגסט צוגלייך מיכל די טאָכטער פֿון שָׂאוּלן, ווען דו קומסט זען מיין פנים.

14 און דוד האָט געשיקט שלוחים צו איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׂאוּלוֹ, אַזוי צו זאָגן: גיב מיר מײַן ווייב מיכלען, וואָס איך האָב פֿאַרקנאַסט צו מיר מיט הונדערט פֿאַרהויטן פֿון די פֿלשתים.

15 האָט איש-בוֹשֶׁת געשיקט, און האָט זי אָפּגענומען פֿון דעם מאָן, פֿון פֿלטיאַל דעם זון פֿון לִישׁוֹן. **16** און איר מאָן איז געגאַנגען מיט איר, געגאַנגען נאָך איר און געוויינט ביז בחורים. האָט אַבְנֵר צו אים געזאָגט: גיי קער זיך אום; און ער האָט זיך אומגעקערט.

17 און אַבְנֵר האָט געהאַט אַ גערייד מיט די עלטסטע פֿון ישראל, אַזוי צו זאָגן: נאָך נעכטן און נאָך אייערנעכטן האָט איר באַגערט דוֹדן פֿאַר אַ מלך איבער אײַך. **18** און אַצוּנד טוט; וואָרום גאָט האָט געזאָגט אויף דוֹדן, אַזוי צו זאָגן: דורך דער האַנט פֿון דוד מײַן קנעכט וועל איך העלפֿן מײַן פֿאַלק ישראל פֿון דער האַנט פֿון די פֿלשתים, און פֿון דער האַנט פֿון אַלע זייערע פֿײַנט.

19 און אַבְנֵר האָט אויך גערעדט אין די אויערן פֿון בנימין. און אַבְנֵר איז אויך געגאַנגען דערציילן אין די אויערן פֿון דוֹדן אין חֲבֵרוֹן אַלץ וואָס איז ווילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון ישראל, און אין די אויגן פֿון גאַנצן הויז פֿון בנימין. **20** און אַבְנֵר איז געקומען צו דוֹדן קיין חֲבֵרוֹן, און צוואַנציק מאָן מיט אים. און דוד האָט געמאַכט פֿאַר אַבְנֵר און פֿאַר די מענטשן וואָס מיט אים אַ מאַלצײַט. **21** און אַבְנֵר האָט געזאָגט צו דוֹדן: איך וועל אויפֿשטיין און וועל גיין, און איך וועל אײַנזאַמלען צו מײַן האַר דעם מלך גאַנץ ישראל, און זיי וועלן שליסן מיט דיר אַ בונד, און וועסט קיניגן ווי ווייט דײַן האַרץ געלוסט. און דוד האָט אַוועקגעשיקט אַבְנֵרן, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.

22 ערשט די קנעכט פֿון דוֹדן און יואָב זײַנען אָנגעקומען פֿון אַן אַנפֿאַל, און זיי האָבן געבראַכט מיט זיך פֿיל רויב; און אַבְנֵר איז שוין ניט געווען בײַ דוֹדן אין חֲבֵרוֹן, ווייל ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום. **23** און ווי יואָב און דער גאַנצער חיל וואָס מיט אים זײַנען אָנגעקומען, האָט מען דערציילט יואָבן, אַזוי צו זאָגן: אַבְנֵר דער זון פֿון נֵרן איז געקומען צום מלך, און ער האָט אים אַוועקגעשיקט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען בשלום.

24 איז יואָב געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: וואָס האָסטו געטאָן? אַט איז אַבְנֵר געקומען צו דיר; אַלמאי האָסטו אים

אָפּגעלאָזט, און ער איז אַוועקגעגאַנגען? **25** דו קענסט אַבנר דעם זון פֿון נֶרן, אַז דײַך צו פֿאַרנאַרן איז ער געקומען, און געוואָר צו ווערן וווּ אויס און וווּ אײַן בײַ דיר, און געוואָר צו ווערן אַלץ וואָס דו טוסט.

26 און יואב איז אַרויסגעגאַנגען פֿון דָּוִד, און ער האָט געשיקט שלוחים נאָך אַבנרן, און זײ האָבן אים אומגעקערט פֿון בּוּר-סירה; און דוד האָט ניט געוואָסט.

27 און ווי אַבנר האָט זיך אומגעקערט קײַן חֶבְרוֹן, אַזוי האָט אים יואב אָפּגענייגט אינעווייניק אין טויער, פֿדי צו רעדן מיט אים שטילערהײַט, און ער האָט אים דאַרטן געשלאָגן אין בויך, און ער איז געשטאַרבן, פֿאַר דעם בלוט פֿון זײַן ברודער עשהאלן.

28 און דוד האָט עס דערנאָך געהערט, און ער האָט געזאָגט: רײַן בין איך און מײַן מלוכה פֿאַר גאָט אויף אײַביק פֿון דעם בלוט פֿון אַבנר דעם זון פֿון נֶרן. **29** זאָל עס פֿאַלן אויפֿן קאַפּ פֿון יואבן, און אויפֿן גאַנצן הויז פֿון זײַן פֿאַטער, און זאָל ניט אויסגיין פֿון יואבס הויז אַ פֿלוסיקער און אַ קרעציקער, און דער וואָס האַלט זיך אויף אַ שטעקן, און דער וואָס פֿאַלט דורכן שווערד און דער וואָס אים פֿעלט ברויט.

30 און יואב און אַבִּישׂי זײַן ברודער האָבן געהרגעט אַבנרן פֿאַר וואָס ער האָט געטייט זײַער ברודער עשהאלן אין גבֿעון אין דער מלחמה.

31 און דוד האָט געזאָגט צו יואבן און צו דעם גאַנצן פֿאַלק וואָס מיט אים: צערייסט אײַערע קליידער, און גורט אָן זאַק, און קלאָגט פֿאַרויס פֿאַר אַבנרן. און דער מלך דוד איז געגאַנגען נאָך דער מיטה. **32** און זײ האָבן באַגראָבן אַבנרן אין חֶבְרוֹן. **33** און דער מלך האָט אויפֿגעהויבן זײַן קול, און האָט געוויינט אויף אַבנרס קבֿר, און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט מיטגעוויינט. און דער מלך האָט געקלאָגט אויף אַבנרן, און האָט געזאָגט:

זאָל אַבנר שטאַרבן ווי אַ נידערטרעכטיקער שטאַרבט?
34 דײַנע הענט זײַנען ניט געבונדן געווען,
 און דײַנע פֿיס ניט אין קײַטן געשמידט;

ווי מע פֿאַלט פֿאַר פֿאַרברעכער ביסטו געפֿאַלן.
און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט ווידער געוויינט אויף אים.

35 און דאָס גאַנצע פֿאַלק איז געקומען צו געבן עסן דִּוּדן ברויט ווען עס איז נאָך געווען טאָג, אָבער דוד האָט געשוואָרן, אַזוי צו זאָגן: זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב איך וועל פֿאַרזוכן ברויט אָדער עפעס וואָס עס איז, איידער די זון גייט אונטער! **36** און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט געמערקט, און עס איז ווילגעפֿעלן אין זייערע אויגן; אַלץ וואָס דער מלך האָט געטאָן איז ווילגעפֿעלן אין די אויגן פֿון גאַנצן פֿאַלק. **37** און דאָס גאַנצע פֿאַלק און גאַנץ ישראל האָבן געוויסט אין יענעם טאָג, אַז דאָס איז ניט געווען פֿון מלך, צו טייטן אַבנר דעם זון פֿון נֶרן.

38 און דער מלך האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: פֿאַר וואָר, איר דאַרפֿט וויסן, אַז אַ האַר און אַ גרויסער מאַן איז געפֿאַלן היינטיקן טאָג אין ישראל. **39** און איך בין היינט שוואַך, און נאָר-וואָס געזאַלבת פֿאַר אַ מלך, און די דאָזיקע לייט, די זין פֿון צרוּיהן, זיינען צו האַרט פֿאַר מיר. זאָל גאָט באַצאָלן דעם שלעכטסטער לויט זיין שלעכטיקייט.

ד 1 און שאָולס זון האָט געהערט, אַז אַבנר איז אומגעקומען אין חֶבְרוֹן, און זיינע הענט זיינען שלאָף געוואָרן, און גאַנץ ישראל זיינען דערשראָקן געוואָרן.

2 און שאָולס זון האָט געהאַט צוויי הויפטלייט פֿון מחנות; דער נאָמען פֿון איינעם איז געווען בַּעֲנָה, און דער נאָמען פֿון צווייטן רֶכָב, זין פֿון רִמּוֹן דעם באַרוֹתער, פֿון די קינדער פֿון בנימין; וואָרום אויך בארות ווערט גערעכנט צו בנימין; **3** און די באַרוֹתער זיינען אַנטלאָפֿן קיין גִתִּים, און זיינען דאָרטן געבליבן ווינער ביז אויף היינטיקן טאָג.

4 און יהונתן דער זון פֿון שאָולן האָט געהאַט אַ זון אַ לאָמען אויף די פֿיס. ער איז געווען פֿינף יאָר אַלט, ווען די הערונג וועגן שאָולן און יהונתנען איז אָנגעקומען פֿון יזרעאל. האָט אים זיין אָם אויפֿגעהויבן

און איז געלאָפֿן: איז, אין איר איילעניש צו אַנטלויפֿן, איז ער געפֿאלן און איז הינקעדיק געוואָרן. און זיין נאָמען איז געווען מַפֿיבֿוֹשֶׁת.

5 זיינען געגאַנגען די זין פֿון רמון דעם באַרוֹתער, רַכָּב און בַּענָה, און זיי זיינען געקומען אין דער היץ פֿון טאָג צום הויז פֿון איש-בוֹשֶׁת, בעת ער האָט געשלאָפֿן דעם מיטאָגשלאָף. **6** און זיי זיינען אַריינגעגאַנגען אינעווייניק אין הויז ווי קויפֿער פֿון ווייץ, און האָבן אים געשלאָגן אין בויך; און רַכָּב און זיין ברודער בַּענָה זיינען אַנטרונען געוואָרן. **7** און אַז זיי זיינען אַריין אין הויז, ווען ער איז געלעגן אויף זיין בעט אין זיין שלאָפֿקאַמער, און האָבן אים געשלאָגן און געטייט, האָבן זיי אָפּגעשניטן זיין קאָפּ; און זיי האָבן גענומען זיין קאָפּ, און זיינען געגאַנגען מיטן וועג פֿון פֿלוין אַ גאַנצע נאַכט. **8** און זיי האָבן געבראַכט דעם קאָפּ פֿון איש-בוֹשֶׁת צו דָּוִד קיין חֲבֵרוֹן, און זיי האָבן געזאַגט צום מלך: אָט איז דער קאָפּ פֿון איש-בוֹשֶׁת דעם זון פֿון שָׂאוּל דִּיין פֿיינט וואָס האָט געזוכט דִּיין לעבן; און גאָט האָט היינטיקן טאָג געגעבן מִיין האַר דעם מלך אַ נקמה אָן שָׂאוּל און אָן זיין זאַמען.

9 האָט דוד געענטפֿערט רַכָּב און זיין ברודער בַּענָה, די זין פֿון רמון דעם באַרוֹתער, און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי ווי עס לעבט גאָט וואָס האָט אויסגעלייזט מִיין זעל פֿון יעטוועדער צרה, **10** אַז דער וואָס האָט מיר דערציילט, אַזוי צו זאָגן: "זע, שָׂאוּל איז טויט", און ער איז געווען ווי אַ בשורה-ברענגער אין זיינע אויגן, האָב איך אים אָנגענומען, און האָב אים געהרגעט אין ציקלג, אָנשטאָט וואָס איך זאָל אים געבן בשורה-געלט. **11** היינט ווי נאָך אַז מענטשן רשעים האָבן געהרגעט אָן אומשולדיקן מענטשן אין זיין הויז אויף זיין געלעגער, זאָל איך אַצונד ניט מאַנען זיין בלוט פֿון אייער האַנט, און אייך אָפּראַמען פֿון דער ערד?

12 און דוד האָט באַפֿוילן די יונגען, און זיי האָבן זיי געהרגעט, און אָפּגעהאַקט זייערע הענט און זייערע פֿיס, און זיי אויפֿגעהאַנגען בײַם טײַך אין חֲבֵרוֹן. און דעם קאָפּ פֿון איש-בוֹשֶׁת האָבן זיי גענומען און באַגראָבן אין דעם קבר פֿון אַבנרן אין חֲבֵרוֹן.

ה **1** און אַלע שבֹּטִים פֿון ישׂראל זײַנען געקומען צו דָּוִד קײן חֲבֵרוֹן, און זײ האָבן געזאָגט, אַזױ צו זאָגן: דײַן בײַן און דײַן פֿלײש זײַנען מײַר. **2** נאָך נעכטן און נאָך אײערנעכטן, אַז שאָול איז געווען מלך איבער אונדז, ביסט דו געווען דער וואָס האָט אַרויסגעפֿירט און אַרײַנגעפֿירט ישׂראל. און גאָט האָט צו דיר געזאָגט: דו זאָלסט פֿיטערן מײַן פֿאָלק, ישׂראל, און דו זאָלסט זײַן אַ פֿירשט איבער ישׂראל.

3 און אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל זײַנען געקומען צום מלך קײן חֲבֵרוֹן, און דער מלך דוד האָט זײ געשלאָסן אַ בונד אין חֲבֵרוֹן פֿאַר גאָט, און זײ האָבן געזאָלבט דָּוִד פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל.

4 דרײַסיק יאָר איז דוד אַלט געווען ווען ער איז געוואָרן מלך; פֿערציק יאָר האָט ער געקײניגט. **5** אין חֲבֵרוֹן האָט ער געקײניגט איבער יהודה זײַן יאָר און זעקס חדשים, און אין ירושלים האָט ער געקײניגט דרײַ און דרײַסיק יאָר איבער גאַנץ ישׂראל און יהודה.

6 און דער מלך איז געגאַנגען מיט זײַנע מענטשן קײן ירושלים אויף דעם יבֹּסִי, דעם באַווינער פֿון לאַנד. האָבן זײ געזאָגט צו דָּוִד, אַזױ צו זאָגן: וועסט אָהער ניט קומען סײַדן וועסט אָפּטאָן די בלינדע און די הינקעדיקע; אַזױ צו זאָגן: דוד קען אָהער ניט קומען. **7** אָבער דוד האָט באַצווונגען די פֿעסטונג פֿון צִיּוֹן, דאָס איז דָּוִד־שטאָט. **8** און דוד האָט געזאָגט אין יענעם טאָג: ווער נאָר עס וועט שלאָגן דעם יבֹּסִי, און וועט צוקומען צו דער וואַסעררינע, און [אָפּטאָן] די הינקעדיקע און די בלינדע, די פֿאַרהאַסטע פֿון דָּוִד־זעל. . . . דרום זאָגט מען: אַ בלינדער און אַ הינקעדיקער איז דאָ; מע קען ניט אַרײַן אין הויז.

9 און דוד האָט זיך באַזעצט אין דער פֿעסטונג, און ער האָט זי גערופֿן דָּוִד־שטאָט; **10** און דוד האָט פֿאַרבוט רונד אַרום פֿון מלוא און אינעווייניק צו. און דוד איז געוואָרן אַלץ גרעסער, און יהוה דער גאָט פֿון צבֹּאות איז געווען מיט אים.

11 און חִירָם דער מלך פֿון צור האָט געשיקט שלוחים צו דָּוִד מיט צעדערהאַלץ און האַלצמײַנסטערס און שטיינמײַנסטערס, און זײ האָבן געבוט אַ הויז פֿאַר דָּוִד. **12** און דוד האָט געוואָסט אַז גאָט

הָאָט אים באַפֿעסטיקט פֿאַר אַ מלך איבער ישראל, און אַז ער האָט דערהויבן זײַן מלוכה פֿון וועגן זײַן פֿאַלק ישראל.

13 און דוד האָט גענומען נאָך קעפּסווייבער און ווייבער פֿון ירושלים נאָך זײַן קומען פֿון חֲבֵרוֹן, און בײַ דָּוִד זײַנען געבאָרן געוואָרן נאָך זין און טעכטער. **14** און דאָס זײַנען די נעמען פֿון די וואָס זײַנען אים געבאָרן געוואָרן אין ירושלים: שמוע, און שׁוֹבֵב, און נתן, און שלמה; **15** און יִבְחָר, און אָלִישׁוּעַ, און נָפֶג, און יִפִּיעַ; **16** און אָלִישַׁמֶע, און אָלִידָע, און אָלִיפֶלֶט.

17 און די פֿלשתים האָבן געהערט אַז מע האָט געזאַלֶבֶט דָּוִד פֿאַר אַ מלך איבער ישראל, און אַלע פֿלשתים זײַנען אַרויפֿגעגאַנגען צו זוכן דָּוִד. האָט דוד דערהערט, און ער האָט אַראָפֿגענידערט צו דער פֿעסטונג.

18 און די פֿלשתים זײַנען געקומען, און האָבן זיך פֿאַרשפּרייט אין טאַל רפֿאים.

19 האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, אַזוי צו זאָגן: זאַל איך אַרויפֿגיין אַקעגן די פֿלשתים? וועסטו זיי געבן אין מיין האַנט? האָט גאָט געזאָגט צו דָּוִד: גיי אַרויף וואָרום געבן וועל איך געבן די פֿלשתים אין דיין האַנט.

20 איז דוד געקומען אין בעל-פֿרָצִים, און דוד האָט זיי דאָרטן געשלאָגן, און ער האָט געזאָגט: גאָט האָט דורכגעבראַכן מייןע פֿײַנט פֿאַר מיר, אַזוי ווי אַ דורכבראַך פֿון וואַסער. דרום האָט מען גערופֿן דעם נאָמען פֿון יענעם אָרט בַּעַל-פֿרָצִים.

21 און זיי האָבן דאָרטן איבערגעלאָזט זייערע געצנבילדער, און דוד און זײַנע מענטשן האָבן זיי אַוועקגעטראָגן.

22 און די פֿלשתים זײַנען ווידער אַ מאָל אַרויפֿגעקומען, און האָבן זיך פֿאַרשפּרייט אין טאַל רפֿאים. **23** האָט דוד געפֿרעגט בײַ גאָט, און ער האָט געזאָגט: זאַלסט ניט אַרויפֿגיין; דריי זיך אויס הינטער זיי, און זאַלסט קומען אויף זיי פֿון אַקעגן די מוילבערביימער. **24** און עס וועט זײַן, אַז דו הערסט אַ גערויש פֿון טריט אין די שפּיצן פֿון די מוילבערביימער, דענצמאָל זאַלסטו אײַלן, וואָרום דענצמאָל איז

גאָט אַרויסגעגאַנגען דיר פֿאַרויס, צו שלאָגן אין דעם לאַגער פֿון די פֿלשתיים.

25 און דוד האָט אַזוי געטאָן – אַזוי ווי גאָט האָט אים באַפֿוילן, און ער האָט געשלאָגן די פֿלשתיים פֿון גֶבַע ביז דו קומסט קיין גזר.

1 און דוד האָט ווידער אַינגעזאַמלט אַלע געקליבענע אין ישראל, דרייסיק טויזנט מאַן. **2** און דוד איז אויפֿגעשטאַנען און איז געגאַנגען מיט דעם גאַנצן פֿאָלק וואָס מיט אים פֿון בעלי-יהודה, אַרויפֿצוברענגען פֿון דאָרטן דעם אָרון פֿון גאָט, וואָס אויף אים ווערט גערופֿן דער נאָמען – דער נאָמען פֿון גאָט פֿון צבאות וואָס זיצט אויף די כּרובֿים. **3** און זיי האָבן אַרויפֿגעלייגט דעם אָרון פֿון גאָט אויף אַ נייעם וואָגן, און האָבן אים אַוועקגענומען פֿון אַבינדבֿס הויז וואָס אין גֶבַע. און עוֹזָה און אַחיו די זין פֿון אַבינדבֿן האָבן געפֿירט דעם נייעם וואָגן. **4** און אַז זיי האָבן אים אַוועקגענומען פֿון אַבינדבֿס הויז וואָס אין גֶבַע, מיט דעם אָרון פֿון גאָט, איז אַחיו געגאַנגען פֿאַרויס פֿאַרן אָרון. **5** און דוד און דאָס גאַנצע הויז פֿון ישראל האָבן געשפּילט פֿאַר גאָט אויף אַלערליי [כלי-זמר פֿון] ציפרעסנהאַלץ, און אויף האַרפֿן, און אויף גיטאַרן, און אויף פּויקן, און אויף קלעפּערלעך, און אויף צימבלען.

6 און ווי זיי זיינען געקומען ביזן שייער פֿון נָכוֹן, האָט עוֹזָה אויסגעשטרעקט זיין האַנט צום אָרון פֿון גאָט, און האָט אים אָנגענומען, וואָרום די רינדער האָבן אים אַראָפּגערוקט. **7** האָט דער צאָרן פֿון גאָט געגרימט אויף עוֹזָה, און גאָט האָט אים דאָרטן געשלאָגן פֿאַר דעם פֿאַרזע. און ער איז דאָרטן געשטאַרבן לעבן דעם אָרון פֿון גאָט.

8 און דודן האָט געערגערט פֿאַר וואָס גאָט האָט געבראַכט אַ בראַך אויף עוֹזָה. און מע רופֿט יענעם אָרט פֿרֶץ-עוֹזָה ביז אויף היינטיקן טאָג. **9** און דוד האָט מורא געהאַט פֿאַר גאָט יענעם טאָג, און ער האָט געזאָגט: ווי אַזוי זאָל דער אָרון פֿון גאָט קומען צו מיר?

10 און דוד האָט ניט געוואָלט אָפקערן דעם אָרון פֿון גאָט צו זיך אין דודס-שטאָט, און דוד האָט אים אָפּגעפֿירט צו דעם הויז פֿון עוֹבֿד-

11 און דער אַרון פֿון גאָט איז געבליבן אין הויז פֿון עוֹבֵד-אדומען פֿון גת דריי חדשים. און גאָט האָט געבענטשט עוֹבֵד-אדומען און זיין גאַנץ הויז.

12 איז דערציילט געוואָרן דעם מלך דָּוִד, אַזוי צו זאָגן: גאָט האָט געבענטשט דאָס הויז פֿון עוֹבֵד-אדומען און אַלץ וואָס געהערט צו אים, פֿון וועגן דעם אַרון פֿון גאָט. איז דוד געגאַנגען, און האָט אַרויפֿגעבראַכט דעם אַרון פֿון גאָט פֿון עוֹבֵד-אדומס הויז אין דָּוִדס-שטאָט, מיט אַ שְׂמַחָה. **13** און עס איז געווען, ווי די טרעגערס פֿון דעם אַרון פֿון גאָט זיינען אָפּגעגאַנגען זעקס טריט, אַזוי האָט ער געשלאַכט אַן אַקס און אַ געשטאַפּט רינד. **14** און דוד האָט געטאַנצט מיטן גאַנצן כּוּחַ פֿאַר גאָט; און דוד איז געווען אָנגעגורט אין אַ ליינענעם אַפֿוד. **15** און דוד און דאָס גאַנצע הויז פֿון ישראל, האָבן אַרויפֿגעבראַכט דעם אַרון פֿון גאָט מיט שאַלונג און מיט אַ קול פֿון שופֿר.

16 און עס איז געווען, ווי דער אַרון פֿון גאָט איז געקומען אין דָּוִדס-שטאָט, אַזוי האָט מיכל די טאָכטער פֿון שאולן אַרויסגעקוקט דורכן פֿענצטער, און האָט געזען דעם מלך דָּוִד טאַנצן און שפּרינגען פֿאַר גאָט, און זי האָט אים פֿאַראַכט אין איר האַרצן.

17 און זיי האָבן געבראַכט דעם אַרון פֿון גאָט, און האָבן אים אַוועקגעשטעלט אויף זיין אָרט, אין דעם געצעלט וואָס דוד האָט פֿאַר אים אויפֿגעשטעלט. און דוד האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿפֿער און פֿרידאָפֿפֿער פֿאַר גאָט. **18** און אַז דוד האָט געענדיקט אויפֿברענגען די בראַנדאָפֿפֿער און די פֿרידאָפֿפֿער, האָט ער געבענטשט דאָס פֿאַלק אין דעם נאָמען פֿון גאָט פֿון צבֿאות. **19** און ער האָט אויסגעטיילט דעם גאַנצן פֿאַלק, דעם גאַנצן המון פֿון ישראל, פֿון אַ מאַן ביז אַ פֿרוי, איטלעכן אַ חלה ברויט, און אַ חלק פֿלייש, און אַ ראַזינקעקוכן. און דאָס גאַנצע פֿאַלק איז געגאַנגען איטלעכער צו זיין הויז.

20 און דוד האָט זיך אומגעקערט צו בענטשן זיין הויזגעזינט. איז מיכל די טאָכטער פֿון שאולן אַרויסגעגאַנגען דָּוִד אַנטקעגן, און האָט געזאָגט: וואָס פֿאַר אַ כּבֿוד האָט זיך היינט אָנגעטאָן דער מלך פֿון ישראל, ווען ער האָט זיך היינט אָפּגעדעקט פֿאַר די אויגן פֿון די

דינסטן פֿון זײַנע קנעכט, אַזוי ווי אָפּדעקן דעקט זיך אָפּ אײַנער פֿון די נישטווערטיקע! **21** האָט דוד געזאָגט צו מיכלען: פֿאַר גאָט וואָס האָט אויסדערוויילט מיך אײַדער דײַן פֿאַטער און אײַדער דײַן גאַנץ הויז, מיך צו באַפֿעלן פֿאַר אַ פֿירשט איבער דעם פֿאָלק פֿון גאָט, איבער ישׂראל – פֿאַר גאָט וועל איך מיך פֿריילעך מאַכן. **22** און איך וועל זיך נאָך קלענער האַלטן ווי דאָס, און וועל זײַן שפֿל אין מײַנע אויגן. און מיט די דינסטן וואָס דו זאָגסט, מיט זיי טו איך זיך אָן כְּבוֹד.

23 און מיכל די טאכטער פֿון שאול, זי האָט ניט געהאַט קיין קינד ביז דעם טאָג פֿון איר טויט.

1 און עס איז געווען, אַז דער מלך האָט זיך באַזעצט אין זײַן הויז, און גאָט האָט אים באַרוט רונד אַרום פֿון אַלע זײַן פֿײַנט, **2** האָט דער מלך געזאָגט צו נתן דעם נביא: זע נאָר, איך ווײַן אין אַ הויז פֿון צעדערן, און דער אַרון פֿון גאָט ווײַנט אין פֿאַרהאַנגען. **3** האָט נתן געזאָגט צום מלך: אַלץ וואָס אין דײַן האַרצן גיי טו, וואָרום גאָט איז מיט דיר.

4 און עס איז געווען, אין יענער נאַכט, איז דאָס וואָרט פֿון גאָט געווען צו נתנען, אַזוי צו זאָגן: **5** גיי און זאָלסט זאָגן צו מײַן קנעכט, צו דָוִד: אַזוי האָט גאָט געזאָגט: ווילסט דו דען מיר בויען אַ הויז צום ווײַנען פֿאַר מיר? **6** אַז איך האָב ניט געווײַנט אין אַ הויז פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב אויפֿגעבראַכט די קינדער פֿון ישׂראל פֿון מצרים און ביז אויף הײַנטיקן טאָג, נײַערט איך פֿלעג אומגיין אין אַ געצעלט און אין אַ מִשְׁכָּן. **7** אומעטום וווּ איך בין אומגעגאַנגען צווישן אַלע קינדער פֿון ישׂראל, צי האָב איך אַ וואָרט גערעדט מיט אײַנעם פֿון די שבֿטים פֿון ישׂראל, וואָס איך האָב באַפֿוילן צו פֿיטערן מײַן פֿאָלק ישׂראל, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס האָט איר מיר ניט געבויט אַ הויז פֿון צעדערן? **8** און אַצונד, זאָלסטו אַזוי זאָגן צו מײַן קנעכט, צו דָוִד: אַזוי האָט געזאָגט גאָט פֿון צבֿאות: איך האָב דײַך גענומען פֿון דעם פֿיטערפֿלאַץ, פֿון הינטער די שאָף, צו זײַן אַ פֿירשט איבער מײַן פֿאָלק, איבער ישׂראל. **9** און איך בין געווען מיט דיר אומעטום וווּ דו ביסט געגאַנגען, און איך האָב פֿאַרשניטן אַלע דײַנע

פֿײַנט פֿון פֿאַר דיר; און איך וועל דיר מאַכן אַ גרויסן נאָמען, אַזוי ווי דער נאָמען פֿון די גרעסטע וואָס אויף דער ערד. **10** און איך וועל מאַכן אַן אָרט פֿאַר מײַן פֿאַלק, פֿאַר ישׂראל, און וועל אים אײַנפֿלאַנצן, ער זאָל רוען אויף זײַן אָרט, און מער ניט ציטערן; און פֿאַרברעכער זאָלן אים מער ניט פֿײַניקן אַזוי ווי צוערשט, **11** פֿון דעם טאָג וואָס איך האָב באַפֿוילן שופֿטים איבער מײַן פֿאַלק ישׂראל; און איך וועל דײַך באַרוען פֿון אַלע דײַנע פֿײַנט. און גאָט זאָגט דיר אָן, אַז גאָט וועט דיר מאַכן אַ הויז. **12** אַז דײַנע טעג וועלן דערפֿילט ווערן, און וועסט זיך לײַגן מיט דײַנע עלטערן, וועל איך אויפֿשטעלן דײַן זאָמען נאָך דיר, דעם וואָס וועט אַרויסגיין פֿון דײַנע אינגעווייד, און איך וועל באַפֿעסטיקן זײַן מלוכה. **13** ער וועט בויען אַ הויז צו מײַן נאָמען, און איך וועל באַפֿעסטיקן דעם טראָן פֿון זײַן מלוכה ביז אויף אײַביק. **14** איך וועל אים זײַן פֿאַר אַ פֿאַטער, און ער וועט מיר זײַן פֿאַר אַ זון, אַז ווען ער פֿאַרברעכט, וועל איך אים שטראַפֿן מיט דער רוט פֿון מענטשן, און מיט די פֿלאַגן פֿון מענטשןקינדער. **15** אָבער מײַן חסד וועט זיך ניט אָפֿטאָן פֿון אים, אַזוי ווי איך האָב אָפֿגעטאָן פֿון שאולן, וועמען איך האָב אָפֿגעטאָן פֿון פֿאַר דיר. **16** און דײַן הויז און דײַן מלוכה וועלן ביז אײַביק זײַן זיכער פֿאַר דיר; דײַן טראָן וועט זײַן פֿעסט ביז אײַביק.

17 אַזוי ווי אַלע די דאָזיקע ווערטער, און אַזוי ווי די דאָזיקע גאַנצע זעונג, אַזוי האָט נתן גערעדט צו דודן.

18 און דער מלך דוד איז געקומען, און האָט זיך געזעצט פֿאַר גאָט, און האָט געזאָגט: ווער בין איך, גאָט דו האָר, און ווער איז מײַן הויז, וואָס דו האָסט מיך געבראַכט ביז אַהער? **19** און דאָס איז נאָך געווען קלײַן אין דײַנע אויגן, גאָט דו האָר, און דו האָסט אויך גערעדט וועגן דײַן קנעכטס הויז אויף ווייטער אַהין, וואָס דאָס איז נאָר דער שטייגער מיט אַ לײַט, גאָט דו האָר. **20** און וואָס מער נאָך זאָל דוד רעדן צו דיר? דו קענסט דאָך דײַן קנעכט, גאָט דו האָר. **21** פֿון וועגן דײַן וואָרט, און לויט דײַן האַרצן, האָסטו געטאָן, צו לאָזן וויסן דײַן קנעכט די דאָזיקע גאַנצע גדולה. **22** דעריבער ביסטו גרויס, יהוה דו גאָט, וואָרום ניטאָ אַזאַ ווי דו, און ניטאָ קײַן גאָט אחוץ דיר, לויט אַלץ וואָס מיר האָבן געהערט מיט אונדזערע אויערן. **23** און וואָסער אײַנציקע אומה אויף דער ערד איז אַזוי ווי דײַן פֿאַלק ישׂראל, וואָס גאָט איז געגאַנגען אויסלײַזן זיך צום פֿאַלק, און זיך צו

מאָכן אַ נאָמען, און צו טאָן – פֿון אייערט וועגן-גרויס', און פֿאַרכטיקע זאָכן, פֿאַר דיין לאַנד, [צו פֿאַרטרייבן] פֿון פֿאַר דיין פֿאַלק וואָס דו האָסט דיר אויסגעלייזט פֿון מצרַים, אומות מיט זייערע געטער? **24** און דו האָסט דיר באַפֿעסטיקט דיין פֿאַלק ישראל דיר צום פֿאַלק אויף אייביק, און דו, יהוה, ביסט געוואָרן זיי צום גאָט. **25** און אַצונד, יהוה דו גאָט, דאָס וואָרט וואָס דו האָסט גערעדט וועגן דיין קנעכט און וועגן זיין הויז, זיי מקיים אויף אייביק, און טו אַזוי ווי דו האָסט גערעדט. **26** און זאָל געגרייסט ווערן דיין נאָמען ביז אייביק, אַזוי צו זאָגן: יהוה פֿון צבֿאות איז דער גאָט איבער ישראל; און דאָס הויז פֿון דיין קנעכט דודן זאָל זיין פֿעסט פֿאַר דיר. **27** וואָרום דו, יהוה פֿון צבֿאות, דער גאָט איבער ישראל, האָסט אַנטפלעקט דעם אויער פֿון דיין קנעכט, אַזוי צו זאָגן: איך וועל דיר בויען אַ הויז; דרום האָט דיין קנעכט געפֿונען ביי זיך האַרץ מתפלל צו זיין צו דיר די דאָזיקע תפֿילה. **28** און אַצונד, יהוה גאָט, דו ביסט גאָט, און דייןע ווערטער מוזען זיין אמת, און דו האָסט צוגעזאָגט דיין קנעכט דאָס דאָזיקע גוטס; **29** דרום באַוויליק אַצונד, און בענטש דאָס הויז פֿון דיין קנעכט צו זיין אויף אייביק פֿאַר דיר, וואָרום דו גאָט דער האַר האָסט גערעדט; און פֿון דיין ברכה זאָל דאָס הויז פֿון דיין קנעכט געבענטשט ווערן אויף אייביק.

ח 1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט דוד געשלאָגן די פֿלשתיים, און האָט זיי געמאַכט אונטערטעניק, און דוד האָט צוגענומען מִתְּג־אַמָּה פֿון דער האַנט פֿון די פֿלשתיים.

2 און ער האָט געשלאָגן מואָב, און האָט זיי געמאַסטן מיט אַ שנור, זיי אויסלייגנדיק אויף דער ערד; און ער האָט אָפּגעמאַסטן צוויי שנורן צו טייטן, און איין פֿולע שנור צו לאָזן לעבן. און מואָב איז געוואָרן צו דודן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאָב.

3 און דוד האָט געשלאָגן הַדְּדַעְזֵר דעם זון פֿון רחובֿן, דעם מלך פֿון צוֹבָה, בעת ער איז געגאַנגען צוריקקריגן זיין אויבערהאַנט ביים טייך פֿרת. **4** און דוד האָט באַצווונגען פֿון אים טויזנט און זיבן הונדערט רייטער, און צוואַנציק טויזנט פֿוסגייער; און דוד האָט געליימט אַלע געשפּאַנען, נאָר איבערגעלאָזט פֿון זיי הונדערט געשפּאַן.

5 איז ארם פֿון דמשק געקומען העלפֿן הַדְּעָזָר דעם מלך פֿון צוֹבָה, און דוד האָט געשלאָגן פֿון ארם צוויי און צוואַנציק טויזנט מאָן.
6 און דוד האָט געשטעלט וואַכן אין ארם פֿון דמשק, און ארם איז געוואָרן צו דָּוֶדן קנעכט וואָס ברענגען אָפּגאַב.

און גאָט האָט געהאַלפֿן דָּוֶדן אומעטום וווּ ער איז געגאַנגען.

7 און דוד האָט גענומען די גילדערנע שילדן וואָס זיינען געווען אויף הַדְּעָזָרס קנעכט, און ער האָט זיי געבראַכט קיין ירושלים. **8** און פֿון בְּטַח און פֿון בְּרוּתִי, הַדְּעָזָרס שטעט, האָט דער מלך דוד צוגענומען קופּער זייער פֿיל.

9 און תּוֹעִי דער מלך פֿון חַמַּת האָט געהערט אַז דוד האָט געשלאָגן דעם גאַנצן חיל פֿון הַדְּעָזָרן, **10** און תּוֹעִי האָט געשיקט זיין זון יוֹרְמֵעַן צום מלך דוד, אים צו פֿרעגן אויף פֿריד און אים אָנצוויינטשן, פֿאַר וואָס ער האָט מלחמה געהאַלטן מיט הַדְּעָזָרן, און אים געשלאָגן, וואָרום הַדְּעָזָר האָט געהאַט מלחמה מיט תּוֹעִין; און ער האָט געבראַכט מיט זיך זילבערנע כלים און גילדערנע כלים און קופּערנע כלים. **11** זיי אויך האָט דער מלך דוד געהייליקט צו גאָט, מיט דעם זילבער און דעם גאָלד וואָס ער האָט געהייליקט פֿון אַלע פֿעלקער וואָס ער האָט באַצווונגען: **12** פֿון ארם, און פֿון מואָב, און פֿון די קינדער פֿון עמון, און פֿון די פֿלשתים, און פֿון עַמְלַק, און פֿון דעם רויב פֿון הַדְּעָזָר דעם זון פֿון רחובֿן, דעם מלך פֿון צוֹבָה.

13 און דוד האָט זיך געמאַכט אַ שם, ווען ער האָט זיך אומגעקערט פֿון שלאָגן ארם אין טאַל פֿון זאַלץ – אַכצן טויזנט מאָן. **14** און ער האָט געשטעלט וואַכן אין אדום; אין גאַנץ אדום האָט ער געשטעלט וואַכן. און גאַנץ אדום איז געוואָרן קנעכט צו דָּוֶדן.

און גאָט האָט געהאַלפֿן דָּוֶדן אומעטום וווּ ער איז געגאַנגען. **15** און דוד האָט געקיניגט איבער גאַנץ ישראל. און דוד האָט געטאַן רעכט און גערעכטיקייט צו זיין גאַנצן פֿאָלק.

16 און יואָב דער זון פֿון צרוּיָהן איז געווען איבערן חיל; און יהושַפֿט דער זון פֿון אַחִילוֹדן, דער דערמאַנער; **17** און צָדוֹק דער זון פֿון אַחִיטוֹבֿן, און אַחִימֶלֶךְ דער זון פֿון אבֿיתֿרן, כהנים; און שַׁרְיָה, דער

שריִבער; **18** און בנִיהו דער זון פֿון יהוֹדָען, איבער די כִּרתִים און די פֿלִתִים; און די זין פֿון דָּוִדן זיינען געווען אויבערלייט.

ט 1 און דוד האָט געזאָגט: איז נאָך ווער דאָ וואָס איז געבליבן פֿון שאָולס הויז, אַז איך זאָל קענען טאָן מיט אים חֶסֶד פֿון יהונתנס וועגן?

2 איז געווען פֿון שאָולס הויז אַ קנעכט וואָס זיין נאָמען איז געווען ציבָאָ; האָט מען אים גערופֿן צו דָּוִדן, און דער מלך האָט צו אים געזאָגט: ביסט דו ציבָאָ? האָט ער געזאָגט: דיין קנעכט! **3** האָט דער מלך געזאָגט: איז ניטאָ מער עמעצער פֿון שאָולס הויז, אַז איך זאָל קענען טאָן מיט אים אַ גאָטס חֶסֶד? האָט ציבָאָ געזאָגט צום מלך: פֿאַראַן נאָך אַ זון פֿון יהונתנען, אַ לאַמער אויף די פֿיס. **4** האָט דער מלך צו אים געזאָגט: אַוווּ איז ער? האָט ציבָאָ געזאָגט צום מלך: זע, ער איז אין הויז פֿון מכיר דעם זון פֿון עמיאָלן אין לו־דבֿר. **5** האָט דער מלך דוד געשיקט, און האָט אים צוגענומען פֿון דעם הויז פֿון מכיר דעם זון פֿון עמיאָלן פֿון לו־דבֿר. **6** און מִפֿיבֿוֹשֶׁת דער זון פֿון יהונתן דעם זון פֿון שאָולן איז געקומען צו דָּוִדן, און ער איז געפֿאַלן אויף זיין פנים, און האָט זיך געבוקט. האָט דוד געזאָגט: מִפֿיבֿוֹשֶׁת! האָט ער געזאָגט: דאָ איז דיין קנעכט. **7** האָט דוד צו אים געזאָגט: זאָלסט ניט מורא האָבן, וואָרום טאָן וועל איך טאָן מיט דיר חֶסֶד פֿון דיין פֿאַטער יהונתנס וועגן, און איך וועל דיר אומקערן דאָס גאַנצע פֿעלד פֿון דיין פֿאַטער שאָולן, און דו וועסט עסן ברויט ביי מיין טיש תמיד. **8** האָט ער זיך געבוקט און האָט געזאָגט: וואָס איז דיין קנעכט, אַז דו זאָלסט זיך אומקוקן אויף אַזאַ טויטן הונט ווי איך?

9 און דער מלך האָט גערופֿן ציבָאָן, שאָולס דינער, און האָט צו אים געזאָגט: אַלץ וואָס האָט געהערט צו שאָולן און צו זיין גאַנצן הויז, האָב איך אָפּגעגעבן צו דעם זון פֿון דיין האַר. **10** און וועסט באַאַרבעטן פֿאַר אים די ערד, דו און דייןע זין, און דייןע קנעכט, און וועסט אַרײַנברענגען די תבואה, און עס וועט זיין פֿאַר דיין האַרס זון ברויט צום עסן; און מִפֿיבֿוֹשֶׁת דיין האַרס זון וועט עסן ברויט ביי מיין טיש תמיד. – און ציבָאָ האָט געהאַט פֿופֿצן זין און צוואַנציק קנעכט. – **11** האָט ציבָאָ געזאָגט צום מלך: אַזוי ווי אַלץ וואָס מיין

האַר דער מלך באַפֿעלט זײַן קנעכט, אַזוי וועט דײַן קנעכט טאָן. און מַפֿיבֿוֹשֶׁת – ער עסט אויך בײַ מײַן טיש אַזוי ווי אײַנער פֿון דעם מלכס זין.

12 און מַפֿיבֿוֹשֶׁת האָט געהאַט אַ קלײַנעם זון וואָס זײַן נאָמען איז געווען מיכאַ. און די גאַנצע באַווינערשאַפֿט פֿון ציבֿאַס הויז איז געווען קנעכט צו מַפֿיבֿוֹשֶׁת. **13** און מַפֿיבֿוֹשֶׁת איז געזעסן אין ירושלים, וואָרום בײַם מלכס טיש האָט ער תמיד געגעסן. און ער איז געווען אַ הײַנקהעדיקער אויף זײַנע בײַדע פֿיס.

1 און עס איז געווען נאָך דעם, איז געשטאַרבן דער מלך פֿון די קינדער פֿון עמון, און זײַן זון חֲנוּן איז געוואָרן מלך אויף זײַן אָרט. **2** האָט דוד געזאַגט: לאַמײַך טאָן אַ פֿרײַנטלעכקײַט מיט חֲנוּן דעם זון פֿון נַחֲשׁוֹן, אַזוי ווי זײַן פֿאַטער האָט געטאָן אַ פֿרײַנטלעכקײַט מיט מיר.

און דוד האָט געשיקט דורך זײַנע קנעכט אים צו טרײַסטן נאָך זײַן פֿאַטער. און דודס קנעכט זײַנען געקומען אין לאַנד פֿון די קינדער פֿון עמון.

3 האָבן די האָרן פֿון די קינדער פֿון עמון געזאַגט צו חֲנוּן זײַער האָר: צי מײַנסטו אַז דוד וויל טאָן כּבֿוד דײַן פֿאַטער, וואָס ער האָט געשיקט צו דיר טרײַסטער? דאָך נאָר אויסצופֿאַרשן די שטאַט און זי אויסצוקוקן און זי דורכצונישטערן האָט דוד געשיקט זײַנע קנעכט צו דיר.

4 האָט חֲנוּן גענומען דודס קנעכט און האָט זיי אָפּגעגאַלט אַ האַלבע באַרד, און אָפּגעשניטן זײַערע קלײַדער אין העלפֿט, ביז זײַער געזעס, און זיי אַוועקגעשיקט.

5 האָט מען אָנגעזאַגט דודן, און ער האָט געשיקט זיי אַנטקעגן, וואָרום די מענטשן האָבן זיך זײַער געשמט. און דער מלך האָט געלאָזט זאָגן: זיצט אין יריחו ביז אײַער באַרד וועט אָפּוואַקסן, און איר וועט זיך אומקערן.

6 האָבן די קינדער פֿון עמון געזען אַז זיי האָבן זיך פֿאַרמיאוסט ביי דוֹדן, און די קינדער פֿון עמון האָבן געשיקט און געדונגען ארם פֿון בית-רחובֿ, און ארם פֿון צוֹבָאָ, צוואַנציק טויזנט פֿוסגייער, און דעם מלך פֿון מעכה מיט טויזנט מאָן, און די מענער פֿון טובֿ, צוועלף טויזנט מאָן.

7 האָט דוד דערהערט, און ער האָט געשיקט יואָבֿן און דעם גאַנצן חיל, די גבורים.

8 און די קינדער פֿון עמון זיינען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן אָנגעריכט אַ מלחמה ביים איינגאַנג פֿון טויער; און ארם פֿון צוֹבָאָ און רחובֿ, און די מענער פֿון טובֿ און פֿון מעכה, זיינען געווען באַזונדער אין פֿעלד. **9** און יואָבֿ האָט געזען אַז דער פֿראַנט פֿון דער מלחמה איז קעגן אים פֿון פֿאַרנט און פֿון הינטן; האָט ער אויסגעקליבן פֿון אַלע געקליבענע פֿון ישראל, און אויסגעשטעלט אַקעגן ארם. **10** און דאָס איבעריקע פֿאַלק האָט ער געגעבן אויף דער האַנט פֿון זיין ברודער אַבישין, און אויסגעשטעלט אַקעגן די קינדער פֿון עמון. **11** און ער האָט געזאָגט: אויב ארם וועט זיין שטאַרקער פֿון מיר, וועסטו מיר זיין צו הילף, און אויב די קינדער פֿון עמון וועלן זיין שטאַרקער פֿון דיר, וועל איך דיר גיין העלפֿן. **12** זיי שטאַרק, און לאַמיר זיך שטאַרקן, פֿאַר אונדזער פֿאַלק און פֿאַר די שטעט פֿון אונדזער גאָט; און זאָל יהוה טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן.

13 און יואָבֿ און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט אים האָבן גענענט אויף מלחמה קעגן ארם, און זיי זיינען אַנטלאָפֿן פֿאַר אים. **14** און ווי די קינדער פֿון עמון האָבן געזען אַז ארם איז אַנטלאָפֿן, אַזוי זיינען זיי אַנטלאָפֿן פֿאַר אַבישין, און זיינען אַריין אין שטאָט. און יואָבֿ האָט זיך אומגעקערט פֿון די קינדער פֿון עמון, און איז געקומען קיין ירושלים.

15 און ארם האָט געזען אַז ער איז געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישראל, און זיי האָבן זיך איינגעזאַמלט אין איינעם. **16** און הַדְדָּעָזֶר האָט געשיקט און אַרויסגעבראַכט ארם וואָס פֿון יענער זייט טייך; און זיי זיינען געקומען קיין חילם, מיט שוֹבֿך דעם חיל-פֿירער פֿון הַדְדָּעָזֶרן זיי פֿאַרויס.

17 איז אָנגעזאָגט געוואָרן דָוִד, און ער האָט אַינגעזאַמלט גאַנץ ישראל, און איז אַריבער דעם ירדן, און געקומען קיין חֵילָם. און ארם האָט זיך אויסגעשטעלט אַקעגן דָוִד, און זיי האָבן מלחמה געהאַלטן מיט אים. **18** און ארם איז אַנטלאָפֿן פֿאַר ישראל, און דוד האָט געהרגעט פֿון ארם זיבן הונדערט אויף רייטוועגן, און פֿערציק טויזנט רייטער; און שוֹבֵך זייער חיל-פֿירער האָט ער געשלאָגן, און ער איז דאָרטן געשטאָרבן.

19 און אַלע מלכים, די קנעכט פֿון הַדְּדַעָזֵר, האָבן געזען אַז זיי זיינען געשלאָגן געוואָרן פֿאַר ישראל, און זיי האָבן געמאַכט שלום מיט ישראל, און האָבן זיי געדינט. און ארם האָט מורא געהאַט ווידער צו העלפֿן די קינדער פֿון עמון.

יא **1** און עס איז געווען ביים אומקער פֿון יאָר, אין דער צייט וואָס די מלכים גייען אַרויס אויף מלחמה, האָט דוד געשיקט יואָבֿן און זיינע קנעכט מיט אים, און גאַנץ ישראל, און זיי האָבן פֿאַרוויסט די קינדער פֿון עמון, און האָבן געלעגערט אויף רֶבֶה. און דוד איז געזעסן אין ירושלים.

2 און עס איז געווען קעגן אָוונטצייט, איז דוד אויפֿגעשטאַנען פֿון זיין געלעגער, און איז אַרומגעגאַנגען אויפֿן דאַך פֿון מלכס הויז, און האָט געזען פֿון דאַך אַ פֿרוי זיך באַדן; און די פֿרוי איז געווען זייער שיין פֿון אויסזען.

3 האָט דוד געשיקט און זיך נאָכגעפֿרעגט אויף דער פֿרוי, און מע האָט געזאָגט: דאָס איז דאָך בַּת-שֶׁבַע, די טאָכטער פֿון אָלִיעָמען, די ווייב פֿון אוריה דעם חתני. **4** האָט דוד געשיקט שלוחים און האָט זי געלאָזט ברענגען, און זי איז צו אים געקומען, און ער איז געלעגן מיט איר; און זי האָט זיך נאָר וואָס געהאַט גערייניקט פֿון איר אומריינקייט. און זי האָט זיך אומגעקערט אין איר הויז.

5 און די פֿרוי איז טראָגעדיק געוואָרן, און זי האָט געשיקט און דערציילט דָוִד, און געזאָגט: איך בין טראָגעדיק.

6 האָט דוד געשיקט צו יואָבן: שיק צו מיר אורִיה דעם חֲתִי. און יואָב האָט געשיקט אורִיהן צו דָּוִד. **7** איז אורִיה צו אים געקומען, און דוד האָט זיך נאָכגעפֿרעגט אויף דעם פֿריד פֿון יואָבן, און אויף דעם פֿריד פֿון פֿאַלק, און אויף דעם גאַנג פֿון דער מלחמה. **8** און דוד האָט געזאָגט צו אורִיהן: נידער אַראָפֿ צו זײַן הויז, און וואָש זײַנע פֿיס.

איז אורִיה אַרויסגעגאַנגען פֿון מלכס הויז, און נאָך אים איז אַרויסגעגאַנגען אַ שפּײַזגעשאַנק פֿון דעם מלך. **9** אָבער אורִיה האָט זיך געלייגט בײַם אײַנגאַנג פֿון מלכס הויז מיט אַלע קנעכט פֿון זײַן האַר, און האָט ניט אַראָפֿגענידערט צו זײַן הויז.

10 האָט מען דערציילט דָּוִד, אַזוי צו זאָגן: אורִיה האָט ניט אַראָפֿגענידערט צו זײַן הויז. און דוד האָט געזאָגט צו אורִיהן: דו קומסט דאָך פֿון וועג, פֿאַר וואָס האָסטו ניט אַראָפֿגענידערט צו זײַן הויז? **11** האָט אורִיה געזאָגט צו דָּוִד: דער אָרון פֿון ישראל און יהודה זיצן אין בײַדלעך, און מײַן האַר יואָב און די קנעכט פֿון מײַן האַר לאַגערן אויפֿן פֿרײַען פֿעלד, און איך זאָל קומען אין מײַן הויז צו עסן און צו טרינקען, און צו ליגן מיט מײַן ווייב? אַזוי ווי דו לעבסט, און אַזוי ווי זײַן זעל לעבט, אויב איך וועל טאָן די דאָזיקע זאָך! **12** האָט דוד געזאָגט צו אורִיהן: בלײַב דאָ אויך הײַנט, און מאַרגן וועל איך דיך אַוועקשיקן.

איז אורִיה געבליבן אין ירושלים יענעם טאָג און אויף מאַרגן. **13** און דוד האָט אים גערופֿן, און ער האָט געגעסן בײַ אים און געטרונקען: און ער האָט אים אָנגעשיפורט. אָבער אין אָוונט איז ער אַרויסגעגאַנגען זיך לײַגן אויף זײַן געלעגער מיט די קנעכט פֿון זײַן האַר, און צו זײַן הויז האָט ער ניט אַראָפֿגענידערט.

14 און עס איז געווען אין דער פֿרי, האָט דוד געשריבן אַ בריוו צו יואָבן, און געשיקט דורך דער האַנט פֿון אורִיהן. **15** און ער האָט געשריבן אין דעם בריוו אַזוי צו זאָגן: שטעל אורִיהן אַקעגן דעם פֿראַנט פֿון דער שטאַרקסטער מלחמה, און קערט אײַך אָפֿ פֿון הינטער אים, כדי ער זאָל געשלאָגן ווערן און שטאַרבן.

16 און עס איז געווען, אַז יואָב האָט געוואַכט אויף דער שטאָט, האָט ער אַוועקגעשטעלט אורִיהן אויף דעם אָרט וואָס ער האָט געוואָסט

אַז דאָרטן זײַנען דאָ העלדישע לײַט. **17** און די מענער פֿון שטאָט זײַנען אַרויסגעגאַנגען, און האָבן מלחמה געהאַלטן מיט יואָבן, און עס זײַנען געפֿאַלן פֿון דעם פֿאַלק, פֿון דודס קנעכט, און אויך אוריה דער חתי איז אומגעקומען.

18 און יואָב האָט געשיקט און דערציילט דודן אַלע געשעענישן פֿון דער מלחמה. **19** און ער האָט באַפֿוילן דעם שְׁלִיחַ אַזוי צו זאָגן: אַז דו ענדיקסט דערציילן דעם מלך אַלע געשעענישן פֿון דער מלחמה, **20** איז, אויב דער גרימצאָרן פֿון דעם מלך וועט אויפֿגיין, און ער וועט זאָגן צו דיר: נאָך וואָס האָט איר גענענט צו דער שטאָט מלחמה צו האַלטן? האָט איר ניט געוואָסט אַז זיי וועלן שיסן פֿון דער מויער? **21** ווער האָט דערשלאָגן אַבִּימֶלֶךְ דעם זון פֿון ירובֿשֶׁתן? האָט ניט אַ פֿרוי אַראָפֿגעוואָרפֿן אויף אים אַן אויבערשטן מילשטיין פֿון דער מויער, און ער איז געשטאַרבן אין תִּבְעָ? נאָך וואָס האָט איר גענענט צו דער מויער? – זאַלסטו זאָגן: אויך דײַן קנעכט אוריה דער חתי איז אומגעקומען.

22 איז געגאַנגען דער שְׁלִיחַ, און ער איז געקומען און האָט דערציילט דודן אַלץ וועגן וואָס יואָב האָט אים געשיקט. **23** און דער שְׁלִיחַ האָט געזאָגט צו דודן: יאָ, די מענטשן זײַנען געווען שטאַרקער פֿון אונדז, און זיי זײַנען אַרויסגעגאַנגען צו אונדז אין פֿעלד, און מיר האָבן זיך געלאָזט אויף זיי ביזן אײַנגאַנג פֿון טויער. **24** און די שיסערס האָבן געשאָסן אויף דײַנע קנעכט פֿון דער מויער, און עס זײַנען אומגעקומען פֿון דעם מלכס קנעכט, און אויך דײַן קנעכט אוריה דער חתי איז אומגעקומען.

25 האָט דוד געזאָגט צום שְׁלִיחַ: אַזוי זאַלסטו זאָגן צו יואָבן: "זאָל ניט זײַן פֿאַרדראָסיק אין דײַנע אויגן די דאָזיקע זאַך, וואָרום די שווערד פֿאַרצערט, אַזוי צי אַזוי; האַלט אָן דײַן מלחמה אַקעגן דער שטאָט, און צעשטער זי"; און שטאַרק אים.

26 און די ווייב פֿון אוריה דעם חתי האָט געהערט אַז איר מאַן אוריה איז טויט, און זי האָט געקלאָגט אויף איר מאַן. **27** און ווי די אַבֿלות איז אַריבער, אַזוי האָט דוד געשיקט און האָט זי אַרײַנגענומען אין זײַן הויז, און זי איז אים געוואָרן פֿאַר אַ ווייב. און זי האָט אים געבאַרן אַ זון.

און די זאך וואָס דוד האָט געטאָן, איז געווען שלעכט אין די אויגן פֿון גאָט.

יב 1 און גאָט האָט געשיקט נתנען צו דָּוִד, און ער איז צו אים געקומען, און האָט צו אים געזאָגט: צוויי מענטשן זיינען געווען אין איין שטאָט: איינער אָן עושר און איינער אָן אָרעמאָן. **2** ביים עושר זיינען געווען שאָף און רינדער זייער פֿיל, **3** און ביים אָרעמאָן איז גאָרנישט געווען אחוץ איין קליין שעפֿעלע, וואָס ער האָט געקויפֿט און עס אויפֿגעהאָדעוועט, און עס איז אויפֿגעוואַקסן אין איינעם מיט אים און מיט זיינע קינדער. פֿון זיין ביסן פֿלעגט עס עסן, און פֿון זיין בעכער פֿלעגט עס טרינקען, און אין זיין בוזעם פֿלעגט עס ליגן, און עס איז אים געווען ווי אַ טאַכטער. **4** איז געקומען אַ דורכגייער צו דעם מאַן דעם עושר, און אים איז געווען אַ שאַד צו נעמען פֿון זיינע שאָף און פֿון זיינע רינדער, אויף צו מאַכן פֿאַר דעם אורח וואָס איז צו אים געקומען, האָט ער גענומען דאָס שעפֿעלע פֿון דעם אָרעמאָן, און האָט עס געמאַכט פֿאַר דעם מאַן וואָס איז צו אים געקומען.

5 האָט דער צאָרן פֿון דָּוִד שטאַרק געגרימט אויף דעם מאַן, און ער האָט געזאָגט צו נתנען: אַזוי ווי גאָט לעבט, אַז טויט קומט דעם מאַן וואָס טוט דאָס דאָזיקע! **6** און פֿאַר דעם שעפֿעלע דאַרף ער באַצאָלן פֿירפֿאַכיק, דערפֿאַר וואָס ער האָט געטאָן די דאָזיקע זאך, און פֿאַר וואָס ער האָט ניט רחמנות געהאַט.

7 האָט נתן געזאָגט צו דָּוִד: דו ביסט דער מאַן! אַזוי האָט געזאָגט יהוה דער גאָט פֿון ישׂראל: איך האָב דיך געזאַלֶבֶט פֿאַר אַ מלך איבער ישׂראל, און איך האָב דיך מציל געווען פֿון שאָולס האַנט; **8** און איך האָב דיר געגעבן דאָס הויז פֿון דײַן האַר, און די ווייבער פֿון דײַן האַר אין דײַן בוזעם, און האָב דיר געגעבן דאָס הויז פֿון ישׂראל און יהודה. און אויב דאָס איז ווינציק, וועל איך דיר צולייגן נאָך און נאָך אַ מאָל אַזוי פֿיל. **9** פֿאַר וואָס האָסטו פֿאַראַכט דאָס וואָרט פֿון גאָט, צו טאָן וואָס איז שלעכט אין מײַנע אויגן? אורִיהָ דעם חתי האָסטו דערשלאָגן מיטן שווערד, און זיין ווייב האָסטו דיר צוגענומען פֿאַר אַ ווייב; און האָסטו אים געהרגעט דורך דער שווערד

פֿון די קינדער פֿון עמון. **10** און אַצונד, זאָל זיך אויף אייביק ניט אָפּטאָן אַ שווערד פֿון דיין הויז, דערפֿאַר וואָס דו האָסט מיך פֿאַראַכט, און האָסט גענומען די ווייב פֿון אוריה דעם חתי דיר צו זיין פֿאַר אַ ווייב. **11** אַזוי האָט גאָט געזאָגט: זע, איך שטעל-אויף אויף דיר אַן אומגליק פֿון דיין הויז, און איך וועל נעמען דייןע ווייבער פֿאַר דייןע ווייבער, און זיי געבן צו אַן אַנדערן, און ער וועט ליגן מיט דייןע ווייבער פֿאַר די אויגן פֿון דער דאָזיקער זון. **12** וואָרום דו האָסט געטאָן אין פֿאַרבאָרגעניש, און איך וועל טאָן די דאָזיקע זאָך פֿאַר גאַנץ ישראל, און פֿאַר דער זון.

13 האָט דוד געזאָגט צו נתנען: איך האָב געזינדיקט צו גאָט. האָט נתן געזאָגט: גאָט האָט אויך אָפּגעטאָן דיין זינד; וועסט ניט שטאַרבן. **14** אָבער ווייל לעסטערן האָסטו געלעסטערט די פֿיינט פֿון גאָט מיט דער דאָזיקער זאָך, וועט אויך דאָס קינד וואָס איז דיר געבאָרן געוואָרן, זיכער שטאַרבן.

און נתן איז אַוועקגעגאַנגען צו זיין הויז.

15 און גאָט האָט געפּלאָגט דאָס קינד וואָס אוריהס ווייב האָט געבאָרן דָודן, און ער איז געוואָרן חרובֿ. **16** האָט דוד געבעטן גאָט פֿאַר דעם יינגל, און דוד האָט געפּאַסט אַ פֿאַסטונג, און אַז ער פֿלעגט אַהיים קומען, פֿלעגט ער נעכטיקן ליגנדיק אויף דער ערד. **17** זיינען צוגעשטאַנען צו אים אַלע עלטסטע פֿון זיין הויז, אים צו מאַכן אויפֿשטיין פֿון דער ערד, אָבער ער האָט ניט געוואָלט, און ער האָט ניט געגעסן מיט זיי קיין ברויט.

18 און עס איז געווען אויפֿן זיבעטן טאָג, איז דאָס קינד געשטאַרבן, און דָודס קנעכט האָבן מורא געהאַט אים אויסצוזאָגן אַז דאָס קינד איז געשטאַרבן; וואָרום זיי האָבן געזאָגט: זע, אַז דאָס קינד האָט געלעבט, האָבן מיר צו אים גערעדט, און ער האָט ניט צוגעהערט צו אונדזער קול, היינט ווי וועלן מיר זאָגן צו אים: דאָס קינד איז געשטאַרבן? ער וועט זיך נאָך אַנטאָן עפעס ביז.

19 האָט דוד געזען אַז זיינע קנעכט שושקן זיך, און דוד האָט פֿאַרשטאַנען אַז דאָס קינד איז געשטאַרבן, און דוד האָט געזאָגט צו זיינע קנעכט: איז דאָס קינד געשטאַרבן? האָבן זיי געזאָגט: געשטאַרבן.

20 איז דוד אויפגעשטאנען פֿון דער ערד, און ער האָט זיך געוואָשן און געזאַלֶבֶט, און איבערגעביטן זײַנע קליידער; און ער איז געקומען אין גאַטס הויז, און האָט זיך געבוקט. און ער איז געקומען אין זײַן הויז, און האָט געבעטן, און מע האָט געלייגט פֿאַר אים ברויט, און ער האָט געגעסן.

21 האָבן זײַנע קנעכט צו אים געזאָגט: וואָס איז די דאָזיקע זאַך, וואָס דו האָסט געטאָן? פֿון וועגן דעם קינד, אַז עס האָט געלעבט, האָסטו געפֿאַסט און געוויינט, און ווי דאָס קינד איז געשטאַרבן, ביסטו אויפגעשטאנען און האָסט געגעסן ברויט? **22** האָט ער געזאָגט: אַז דאָס קינד האָט נאָך געלעבט האָב איך געפֿאַסט און געוויינט, ווייל איך האָב געקלערט: ווער ווייס, גאָט קען מיך לײַטזעליקן, און דאָס קינד וועט בלײַבן לעבן. **23** אַצונד אָבער אַז ער איז געשטאַרבן, נאָך וואָס זאָל איך פֿאַסטן? צי קען איך אים ווידער אומקערן? איך גיי צו אים, אָבער ער וועט זיך ניט אומקערן צו מיר.

24 און דוד האָט געטרייסט זײַן ווייב בת-שֶׁבַען, און ער איז געקומען צו איר, און איז געלעגן מיט איר. און זי האָט געבאָרן אַ זון, און ער האָט גערופֿן זײַן נאָמען שלמה, און גאָט האָט אים ליב געהאַט. **25** און ער האָט געשיקט דורך נתן דעם נביא, און האָט גערופֿן זײַן נאָמען ידידִיָה פֿון וועגן גאָט.

26 און יואָב האָט מלחמה געהאַלטן אויף רֶבֶה פֿון די קינדער פֿון עמון, און ער האָט באַצווונגען די מלוכה-שטאָט. **27** און יואָב האָט געשיקט שלוחים צו דָּוֶד, און האָט געזאָגט: איך האָב מלחמה געהאַלטן אויף רֶבֶה, אויך האָב איך באַצווונגען די וואַסערשטאָט. **28** און אַצונד, זאָמל אײַן דאָס איבעריקע פֿאַלק, און לעגער אויף דער שטאָט, און באַצווינג זי; אַזיסט וועל איך באַצווונגען די שטאָט, און מײַן נאָמען וועט גערופֿן ווערן אויף איר.

29 האָט דוד אײַנגעזאַמלט דאָס גאַנצע פֿאַלק, און ער איז געגאַנגען קײַן רֶבֶה, און האָט מלחמה געהאַלטן אויף איר, און האָט זי באַצווונגען. **30** און ער האָט אַראַפגענומען מִלְכָּמס קרוין פֿון זײַן קאַפּ; און איר וואָג איז געווען אַ צענטנער גאַלד, דערצו טײַער געשטיין; און זי איז אָנגעטאָן געוואָרן אויף דָּוֶדס קאַפּ. און רויב פֿון דער שטאָט האָט ער אַרויסגעפֿירט זייער פֿיל. **31** און דאָס פֿאַלק

וואָס אין איר האָט ער אַרויסגעפֿירט, און געלייגט אונטער זעגן, און אונטער אייזערנע דרעששליטנס, און אונטער אייזערנע העק, און האָט זיי געמאַכט דורכגיין דורך ציגלאויוונס. און אַזוי פֿלעגט ער טאָן צו אַלע שטעט פֿון די קינדער פֿון עמון.

און דוד און דאָס גאַנצע פֿאָלק האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

יג 1 און עס איז געווען נאָך דעם: אַבְשָׁלוֹם דער זון פֿון דָּוִדן האָט געהאַט אַ שיינע שוועסטער וואָס איר נאָמען איז געווען תָּמָר, **2** און אַמנוֹן דער זון פֿון דָּוִדן האָט זי ליב געקריגן. און אַמנוֹן האָט זיך געקלעמט ביז צום קראַנק ווערן, פֿון וועגן זיין שוועסטער תָּמָר, וואָרום זי איז געווען אַ יונגפֿרוי; און עס איז געווען פֿאַרהוילן אין אַמנוֹנס אויגן ווי אַזוי איר עפעס צו טאָן.

3 און אַמנוֹן האָט געהאַט אַ חבֵּר וואָס זיין נאָמען איז געווען יונָדָב דער זון פֿון שָׁמָה, דָּוִדס ברודער, און יונָדָב איז געווען זייער אַ קלוגער מענטש. **4** האָט ער צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס ביסטו אַזוי אַפֿגעצערט פֿרימאַרגן אין פֿרימאַרגן, דו בן-מלך? ווילסטו מיר ניט זאָגן? האָט אַמנוֹן צו אים געזאָגט: איך האָב ליב תָּמָר, מיין ברודער אַבְשָׁלוֹם שוועסטער. **5** האָט יונָדָב צו אים געזאָגט: לייג זיך אויף דיין געלעגער, און מאַך זיך קראַנק, און אַז דיין פֿאַטער וועט דיך קומען זען, אַזוי זאָלסטו זאָגן צו אים: זאָל, איך בעט דיך, קומען מיין שוועסטער תָּמָר, און מיר געבן עסן שפּייז, און זאָל זי מאַכן דאָס עסן פֿאַר מייןע אויגן, כדי איך זאָל זען, און עסן פֿון איר האַנט.

6 האָט אַמנוֹן זיך געלייגט און זיך געמאַכט קראַנק, און ווי דער מלך איז אים געקומען זען, אַזוי האָט אַמנוֹן געזאָגט צום מלך: זאָל, איך בעט דיך, קומען מיין שוועסטער תָּמָר, און צוברייטן פֿאַר מייןע אויגן אַ פֿאַר פֿאַנקוכנס, און איך וועל עסן פֿון איר האַנט.

7 האָט דוד געשיקט צו תָּמָרן אין הויז, אַזוי צו זאָגן: גיי אַקאַרשט אין דיין ברודער אַמנוֹנס הויז, און מאַך אים עסן.

8 איז תָּמָר געגאַנגען אין איר ברודער אַמנוֹנס הויז; און ער איז געלעגן. און זי האָט גענומען דעם טייג, און האָט געקנעטן און

צובאַרייט פֿאַר זײַנע אויגן, און געבאַקט די פֿאַנקוכנס. 9 און זי האָט גענומען די פֿאַן, און האָט אויסגעגאַסן פֿאַר אים; אָבער ער האָט ניט געוואָלט עסן. און אַמנון האָט געזאַגט: פֿירט אַרויס אַלע מענטשן פֿון מיר. זײַנען אַלע מענטשן אַרויסגעגאַנגען פֿון אים. 10 און אַמנון האָט געזאַגט צו תָּמָר: ברענג דאָס עסן אין קאַמער, און איך וועל עסן פֿון דײַן האַנט. האָט תָּמָר גענומען די פֿאַנקוכנס וואָס זי האָט געמאַכט, און אַרײַנגעבראַכט צו איר ברודער אַמנון אין קאַמער. 11 און ווי זי האָט אים דערלאָנגט צום עסן, אַזוי האָט ער זי אָנגענומען, און האָט געזאַגט: קום ליג מיט מיר, מײַן שוועסטער. 12 האָט זי צו אים געזאַגט: ניט, מײַן ברודער! זאַלסט מײַך ניט פֿײַניקן, וואָרום אַזוי ווערט ניט געטאָן אין ישראָל; זאַלסט ניט טאָן די דאָזיקע נבלה. 13 און איך, וווּ וועל איך אַהינטאָן מײַן חרפה? און דו וועסט זײַן אַזוי ווי אײַנער פֿון די נידערטרעכטיקע אין ישראָל. און אַצונד, רעד, איך בעט דײַך, צום מלך, וואָרום ער וועט מײַך ניט פֿאַרמײַדן פֿון דיר.

14 אָבער ער האָט ניט געוואָלט צוהערן צו איר קול, און ער האָט זי איבערגעשטאַרקט, און האָט זי געפֿײַניקט, און איז געלעגן מיט איר.

15 און אַמנון האָט זי פֿײַנט געקריגן זײַער אַ גרויס פֿײַנטשאַפֿט; וואָרום די פֿײַנטשאַפֿט וואָס ער האָט זי פֿײַנט געקריגן, איז געווען גרעסער פֿון דער ליבשאַפֿט וואָס ער האָט זי ליב געהאַט. און אַמנון האָט צו איר געזאַגט: שטיי אויף, גיי. 16 האָט זי צו אים געזאַגט: ניטע! וואָרום דאָס דאָזיקע בײַז מײַך אַוועקצושיקן איז נאָך גרעסער ווי דאָס אַנדערע וואָס דו האָסט געטאָן מיט מיר.

אָבער ער האָט ניט געוואָלט צוהערן צו איר. 17 און ער האָט גערופֿן זײַן יונג, זײַן משרת, און האָט געזאַגט: שיקט אַקאַרשט אַרויס די דאָזיקע פֿון מיר דרויסן, און פֿאַרשליס די טיר הינטער איר. – 18 און זי האָט געהאַט אויף זיך אַ געשטרײַפֿט קלייד, וואָרום אַזעלכע מאַנטלען פֿלעגן טראָגן דעם מלכס טעכטער די יונגפֿרויען. – האָט זײַן משרת זי אַרויסגעפֿירט דרויסן, און האָט פֿאַרשלאָסן די טיר הינטער איר. 19 און תָּמָר האָט גענומען אַש אויף איר קאַפּ, און דאָס געשטרײַפֿטע קלייד וואָס אויף איר האָט זי צעריסן, און זי האָט אַרויפֿגעטאָן איר האַנט אויף איר קאַפּ, און איז געגאַנגען און גײַענדיק געשרײַען.

20 האָט צו איר געזאָגט איר ברודער אַבְשָׁלוֹם: איז אַמנוֹן דײַן ברודער געווען מיט דיר? און אַצונד, מײַן שוועסטער, שווייג, וואָרום ער איז דײַן ברודער; זאָלסט דיר ניט נעמען צום האַרצן די דאָזיקע זאַך.

און תָּמָר איז געזעסן אַ וויסטע אין איר ברודער אַבְשָׁלוֹם הויז.

21 און דער מלך דוד האָט געהערט אַלע די דאָזיקע זאַכן. און אים האָט זייער געערגערט.

22 און אַבְשָׁלוֹם האָט ניט גערעדט מיט אַמנוֹנען פֿון שלעכטס ביז גוטס, וואָרום אַבְשָׁלוֹם האָט פֿײַנט געקריגן אַמנוֹנען דערפֿאַר וואָס ער האָט געפֿײַניקט זײַן שוועסטער תָּמָרן.

23 און עס איז געווען אין צוויי יאָר צײַט אַרום, האָט מען געשאָרן בײַ אַבְשָׁלוֹמען אין בַּעַל-חצור וואָס בײַ אַפְרַיִם, און אַבְשָׁלוֹם האָט פֿאַררופֿן אַלע זין פֿון מלך. **24** און אַבְשָׁלוֹם איז געקומען צום מלך, און האָט געזאָגט: אָט, איך בעט דײַך, שערט מען בײַ דײַן קנעכט; זאַל, איך בעט דײַך, דער מלך און זײַנע קנעכט מיטגיין מיט דײַן קנעכט. **25** האָט דער מלך געזאָגט צו אַבְשָׁלוֹמען: נײַן, מײַן זון, לאָמיר אַקאַרשט ניט אַלע גײַן, כּדי מיר זאָלן ניט פֿאַלן צו שווער אויף דיר. איז ער צוגעשטאַנען צו אים, אָבער ער האָט ניט געוואָלט גײַן, און ער האָט אים געבענטשט. **26** האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט: אויב ניט, זאַל, איך בעט דײַך, גײַן מיט אונדז מײַן ברודער אַמנוֹן. האָט דער מלך צו אים געזאָגט: נאָך וואָס זאַל ער גײַן מיט דיר? **27** איז אַבְשָׁלוֹם צוגעשטאַנען צו אים, און ער האָט געשיקט מיט אים אַמנוֹנען און אַלע זין פֿון מלך.

28 און אַבְשָׁלוֹם האָט באַפֿוילן זײַנע יונגען, אַזוי צו זאָגן: זעט אַקאַרשט, ווי אַמנוֹנס האַרץ איז פֿרײַלעך פֿון ווײַן, און איך וועל אײַך זאָגן: שלאָגט אַמנוֹנען, אַזוי זאָלט איר אים טײַטן; איר זאָלט ניט מורא האָבן, וואָרום איך האָב דאָך אײַך באַפֿוילן. שטאַרקט אײַך און זײַט העלדישע יונגען.

29 האָבן די יונגען פֿון אַבְשָׁלוֹמען געטאַן צו אַמנוֹנען אַזוי ווי אַבְשָׁלוֹם האָט באַפֿוילן, און אַלע זין פֿון מלך זײַנען אויפֿגעשטאַנען, און האָבן זיך געזעצט איטלעכער אויף זײַן מוילאייזל, און זײַנען

30 און עס איז געווען, ווי זיי זיינען אונטער וועגנס, אזוי איז די הערונג אָנגעקומען צו דָּוִד, אזוי צו זאָגן: אַבְשָׁלוֹם הָאָט דערשלאָגן אַלע זין פֿון מלך, און ניט געבליבן פֿון זיי אַן איינציקער.

31 איז דער מלך אויפֿגעשטאַנען, און ער האָט צעריסן זיינע קליידער, און האָט זיך געלייגט אויף דער ערד; און אַלע זיינע קנעכט זיינען געשטאַנען מיט צעריסענע קליידער. **32** האָט זיך אָפּגערופֿן יונדבֿ דער זון פֿון שָׁמָה, דָּוִדס ברודער, און האָט געזאָגט: זאָל ניט מיינען מײַן האָר, אַלע יונגעלייט, די זין פֿון מלך, האָט מען געטייט, וואָרום בלויז אַמנוֹן איז טויט; ווייל דאָס איז געווען אָפּגעמאַכט פֿון אַבְשָׁלוֹם מויל פֿון דעם טאָג וואָס ער האָט געפֿיניקט זיין שוועסטער תָּמָר. **33** און אַצונד זאָל מײַן האָר דער מלך זיך ניט נעמען די זאָך צום האַרצן, אזוי צו זאָגן: אַלע זין פֿון מלך זיינען טויט, וואָרום בלויז אַמנוֹן איז טויט.

34 און אַבְשָׁלוֹם איז אַנטלאָפֿן.

און דער יונג דער וועכטער האָט אויפֿגעהויבן זיינע אויגן און געזען, ערשט פֿיל פֿאַלק גייען פֿון דעם וועג הינטער אים, פֿון זייט באַרג. **35** און יונדבֿ האָט געזאָגט צום מלך: אַן זיינען געקומען דעם מלכס זין. אזוי ווי דאָס וואָרט פֿון דיין קנעכט, אזוי איז געווען.

36 און עס איז געווען, ווי ער ענדיקט רעדן, ערשט דעם מלכס זין זיינען אָנגעקומען, און זיי האָבן אויפֿגעהויבן זייער קול און האָבן געוויינט, און אויך דער מלך און אַלע זיינע קנעכט האָבן געוויינט זייער אַ גרויס געוויין.

37 און אַבְשָׁלוֹם איז אַנטלאָפֿן, און איז אַוועק צו תּלְמֵי דעם זון פֿון עמיהודן, דעם מלך פֿון גשור. און [דוד] האָט געטרויערט אויף זיין זון אַלע טעג.

38 אזוי איז אַבְשָׁלוֹם אַנטלאָפֿן, און איז אַוועק קיין גשור, און ער איז דאָרטן געווען דריי יאָר.

39 און [דאָס האַרץ פֿון] דוד המלך איז אויסגעגאַנגען פֿון בענקשאַפֿט נאָך אַבְשָׁלוֹמען, וואָרום ער האָט זיך שוין געטרייסט וועגן אַמנוֹנען, וואָס ער איז טויט.

יד 1 און יואב דער זון פֿון צרוּיָהן האָט געוווּסט אַז דעם מלכס האַרץ איז צו אַבְשָׁלֹומֶען. **2** האָט יואב געשיקט קיין תקוֹע, און האָט געבראַכט פֿון דאָרטן אַ קלוגע פֿרוי, און האָט צו איר געזאָגט: מאַך זיך, איך בעט דיך, טרויערקליידער, און זאָלסט זיך ניט זאַלבן מיט אייל, און זאָלסט זיין ווי אַ פֿרוי וואָס טרויערט שוין פֿיל טעג נאָך אַ טויטן. **3** און זאָלסט קומען צום מלך, און רעדן צו אים אַזוי ווי דאָס דאָזיקע וואָרט. און יואב האָט אַרײַנגעטאָן די ווערטער אין איר מויל.

4 האָט די פֿרוי פֿון תקוֹע גערעדט צום מלך, און זי איז געפֿאַלן אויף איר פנים צו דער ערד, און האָט זיך געבוקט און געזאָגט: העלף, מלך. **5** האָט דער מלך צו איר געזאָגט: וואָס איז דיר? האָט זי געזאָגט: פֿאַר וואָר, אַ פֿרוי אַן אלמנה בין איך, וואָרום מיין מאַן איז געשטאָרבן. **6** און דיין דינסט האָט געהאַט צוויי זין, האָבן זיי זיך ביידע געקריגט אין פֿעלד, און ניט געווען ווער זאָל פֿאַנאַנדערייסן צווישן זיי, האָט איינער געשלאָגן דעם אַנדערן און אים געטייט. **7** און אָט איז אַנגעשטאַנען די גאַנצע משפּחה אויף דיין דינסט, און זיי זאָגן: גיב אונדז דעם וואָס האָט דערשלאָגן זיין ברודער, און מיר וועלן אים טייטן פֿאַר דעם לעבן פֿון זיין ברודער וואָס ער האָט געהרגעט, און מיר וועלן פֿאַרטיליקן אויך דעם יורש. און זיי ווילן אויסלעשן מיין קויל וואָס איז געבליבן, ניט צו לאָזן מיין מאַן אַ נאַמען און אַן איבערבלייב אויפֿן געזיכט פֿון דער ערד.

8 האָט דער מלך געזאָגט צו דער פֿרוי: גיי אַהיים, און איך וועל באַפֿעלן וועגן דיר. **9** האָט די פֿרוי פֿון תקוֹע געזאָגט צום מלך: אויף מיר, מיין האַר מלך, די שולד, און אויף מיין פֿאַטערס הויז, און דער מלך און זיין טראָן איז ריין. **10** האָט דער מלך געזאָגט: דער וואָס רעדט צו דיר, זאָלסטו אים ברענגען צו מיר, און ער וועט דיך מער ווידער ניט אַנרירן. **11** האָט זי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דער מלך געדענקען יהוה דיין גאָט, אַז דער בלוטמאַנער זאָל ניט נאָך מער אומברענגען, און זיי זאָלן ניט פֿאַרטיליקן מיין זון. האָט ער געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, אויב אַ האַר פֿון דיין זון וועט פֿאַלן צו דער ערד! **12** האָט די פֿרוי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דיין דינסט רעדן צו מיין האַר דעם מלך אַ וואָרט. האָט ער געזאָגט: רעד.

13 האָט די פֿרוי געזאָגט: און פֿאַר וואָס טראַכטסטו אַזוינס אַקעגן דעם פֿאַלק פֿון גאָט? וואָרום אַז דער מלך רעדט דאָס דאָזיקע וואָרט, איז ער אַליין אַזוי ווי אַ שולדיקער, וואָס דער מלך קערט ניט אום זיין פֿאַרשטויסענעם. **14** וואָרום שטאַרבן מוזען מיר שטאַרבן; יאָ, אַזוי ווי וואָסער אויסגעגאָסן אויף דער ערד, וואָס קען ניט אויפֿגעזאַמלט ווערן; און גאָט שוינט ניט קיין נפֿש; אָבער ער טראַכט טראַכטונגען אַז פֿון אים זאָל ניט פֿאַרשטויסן ווערן קיין פֿאַרשטויסענער. **15** און אַצונד, וואָס איך בין געקומען רעדן צו מיין האַר דעם מלך דאָס דאָזיקע וואָרט, איז דאָס ווייל דאָס פֿאַלק האָט מיך איינגעשראַקן, און דיין דינסט האָט געזאָגט: לאַמִּיך אַקאַרשט רעדן צום מלך, אפֿשר וועט דער מלך טאָן דעם פֿאַרלאַנג פֿון זיין דינסט. **16** וואָרום דער מלך וועט זיך צוהערן, מציל צו זיין זיין דינסט פֿון דער האַנט פֿון דעם מאַן וואָס וויל פֿאַרטיליקן מיך און מיין זון אין איינעם פֿון גאָטס נחלה. **17** און דיין דינסט האָט געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, דאָס וואָרט פֿון מיין האַר דעם מלך זיין פֿאַר אַ באַרוונג; וואָרום ווי אַ מלאַך פֿון גאָט, אַזוי איז מיין האַר דער מלך אויף צו פֿאַרשטיין גוטס און שלעכטס. און זאָל יהוה דיין גאָט זיין מיט דיר.

18 האָט געענטפֿערט דער מלך און האָט געזאָגט צו דער פֿרוי: זאַלסט נאָר ניט לייקענען פֿון מיר קיין זאַך וואָס איך פֿרעג דיך. האָט די פֿרוי געזאָגט: זאָל, איך בעט דיך, מיין האַר דער מלך רעדן. **19** האָט דער מלך געזאָגט: איז יואָבס האַנט געווען מיט דיר אין דעם אַלעם? האָט די פֿרוי געענטפֿערט און געזאָגט: אַזוי ווי דיין זעל לעבט, מיין האַר מלך, אויב מע קען אַוועק רעכטס אָדער לינקס פֿון אַלץ וואָס מיין האַר דער מלך האָט גערעדט! וואָרום דיין קנעכט, יואָב, ער האָט מיר באַפֿוילן, און ער האָט אַריינגעטאָן אין מויל פֿון דיין דינסט אַלע די דאָזיקע ווערטער. **20** כּדי צו פֿאַרדרייען דעם פֿנים פֿון דער זאַך, האָט דיין קנעכט יואָב געטאָן די דאָזיקע זאַך. אָבער מיין האַר איז קלוג אַזוי ווי די קלוגשאַפֿט פֿון אַ מלאַך פֿון גאָט, צו וויסן אַלץ וואָס אויף דער ערד.

21 און דער מלך האָט געזאָגט צו יואָב: זע, איך טו די דאָזיקע זאַך, און גיי קער אום דעם יונג אַבֿשְׁלומען.

22 איז יואב געפאלן אויף זיין פנים צו דער ערד, און האט זיך געבוקט, און האט געבענטשט דעם מלך. און יואב האט געזאגט: היינט ווייס דיין קנעכט אז איך האב געפונען לייטזעליקייט אין דייןע אויגן, מיין האר מלך, ווארום דער מלך האט געטאן דעם פארלאנג פון דיין קנעכט.

23 און יואב איז אויפגעשטאנען, און איז געגאנגען קיין גשור, און האט געבראכט אבשלומען קיין ירושלים. **24** און דער מלך האט געזאגט: זאל ער פארקערן צו זיין הויז, אבער מיין פנים זאל ער ניט זען.

האט אבשלום פארקערט צו זיין הויז, און דעם מלכס פנים האט ער ניט געזען.

25 און אין גאנץ ישראל איז ניט געווען אזא שענער מאן ווי אבשלום, זייער צו רימען; פון זיין פוסטריט ביז זיין שפיץ קאפ איז אין אים ניט געווען א פעלער. **26** און אז ער האט אפגעשארן זיין קאפ – און געשען פלעגט עס פון סוף יאר צו יאר, אז ער זאל זיך אפשערן; ווארום אז עס איז אים צו שווער געווארן, האט ער עס אפגעשארן – האט ער אפגעוויגן די האר פון זיין קאפ מיט צוויי הונדערט שקל אויפן מלכס געוויכט.

27 און ביי אבשלומען זיינען געבארן געווארן דריי זין, און איין טאכטער וואס איר נאמען איז געווען תמר. זי איז געווען א ווייבספארשויין פון א שיינעם אויסזען.

28 און אבשלום איז געזעסן אין ירושלים צוויי יאר צייט, און דעם מלכס פנים האט ער ניט געזען. **29** האט אבשלום געשיקט נאך יואב, כדי אים צו שיקן צום מלך, אבער ער האט ניט געוואלט קומען צו אים. האט ער ווידער געשיקט א צווייט מאל, און ער האט ניט געוואלט קומען. **30** האט ער געזאגט צו זיינע קנעכט: זעט, יואבס שטיק פעלד איז לעבן מינעם, און ער האט דארטן גערשטן; גייט און צינדט עס אן אין פייער. און די קנעכט פון אבשלומען האבן אנגעצונדן דאס שטיק פעלד אין פייער.

31 איז יואב אויפגעשטאנען, און איז געקומען צו אבשלומען אין הויז, און האט צו אים געזאגט: פאר וואס האבן דייןע קנעכט

אָנגעצונדן מײן שטיק פֿעלד אין פֿײער? **32** האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט צו יואָב: זע, איך האָב געשיקט צו דיר, אַזוי צו זאָגן: קום אַהער, און איך וועל דײך שיקן צום מלך, אַזוי צו זאָגן: נאָך וואָס בין איך געקומען פֿון גשור? בעסער פֿאַר מיר, איך זאָל נאָך דאַרטן זײן. און אַצונד, לאָמײך זען דעם פנים פֿון מלך, און אויב אין מיר איז דאָ אַ פֿאַרברעך, זאָל ער מיך טײטן.

33 איז יואָב געקומען צום מלך, און האָט אים דערציילט. האָט ער גערופֿן אַבְשָׁלוֹמען, און ער איז געקומען צום מלך, און האָט זיך געבוקט אויף זײן פנים צו דער ערד פֿאַרן מלך. און דער מלך האָט געקושט אַבְשָׁלומען.

טו 1 און עס איז געווען נאָך דעם, האָט זיך אַבְשָׁלוֹם אײנגעשאַפֿט אַ רײטוואָגן און פֿערד, און פֿופציק מאָן וואָס זײנען געלאָפֿן אים פֿאַרויס. **2** און אַבְשָׁלוֹם פֿלעגט זיך פֿעדערן, און פֿלעגט זיך שטעלן בײם וועג פֿון טויער; און עס איז געווען, יעטוועדער מאָן וואָס פֿלעגט האָבן אַ קריג וואָס דאַרף קומען צום מלך פֿאַר אַ משפט, האָט אַבְשָׁלוֹם גערופֿן צו אים און געזאָגט: פֿון וואָסער שטאָט ביסטו? האָט יענער געזאָגט: פֿון אײנעם פֿון די שבטים פֿון ישׂראל איז דײן קנעכט. **3** האָט אַבְשָׁלוֹם צו אים געזאָגט: זע, דײנע טענות זײנען גוטע און גערעכטע, אָבער קײנער פֿון מלך וועט דיר ניט צוהערן. **4** און אַבְשָׁלוֹם האָט געזאָגט: הלוואי מאַכט מען מיך פֿאַר אַ שופֿט אין לאַנד, און צו מיר זאָל קומען יעטוועדער מאָן וואָס האָט אַ קריג און אַ משפט; איך וואָלט אים שוין געטאָן גערעכטיקייט.

5 און עס איז געווען, ווי אַ מאָן האָט גענענט זיך צו בוקן צו אים, אַזוי פֿלעגט ער אויסשטרעקן זײן האַנט, און אים אָננעמען, און אים קושן. **6** און אַבְשָׁלוֹם האָט געטאָן אַזוי ווי די דאָזיקע זאָך צו גאַנץ ישׂראל וואָס פֿלעגן קומען פֿאַר אַ משפט צום מלך. און אַבְשָׁלוֹם האָט געגנבעט דאָס האַרץ פֿון די מענער פֿון ישׂראל.

7 און עס איז געווען צום סוף פֿון פֿערציק יאָר, האָט אַבְשָׁלוֹם געזאָגט צום מלך: לאָמײך גײן, איך בעט דײך, און באַצאָלן מײן נדר וואָס איך האָב אַ נדר געטאָן צו גאָט, אין חבֿרון. **8** וואָרום אַ נדר

הָאָט אַ נֹדֵד גֵּעֵטָאָן דײַן קנעכט ווען איך בין געזעסן אין גשור אין ארם, אַזוי צו זאָגן: אויב אומקערן וועט מיך גאָט אומקערן קיין ירושלים, וועל איך דינען גאָט. **9** הָאָט דער מלך צו אים געזאָגט: גיי בשלום. און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און איז געגאַנגען קיין חֲבֵרוֹן.

10 און אַבְשָׁלוֹם הָאָט געשיקט אויסקוקערס אין אַלע שְׂבָטִים פֿון ישראל, אַזוי צו זאָגן: ווי איר הערט דעם קול פֿון שׁוֹפֵר, אַזוי זאָלט איר זאָגן: אַבְשָׁלוֹם איז געוואָרן מלך אין חֲבֵרוֹן.

11 און מיט אַבְשָׁלוֹמען זײַנען געגאַנגען צוויי הונדערט מאָן פֿון ירושלים, מיטגערופֿענע וואָס זײַנען געגאַנגען אומשולדיקערהייט; און זיי האָבן פֿון קיין זאַך ניט געוויסט.

12 און אַבְשָׁלוֹם הָאָט געשיקט נאָך אַחִיתּוֹפֵּל דעם גילוני, דעם בַּעַל-יועץ פֿון דָּוִד, פֿון זײַן שטאָט, פֿון גילה, בעת ער הָאָט געשלאַכט די שלאַכטאַפֿפֿער. און דער בונט איז געווען שטאַרק, און דאָס פֿאָלק הָאָט זיך געהאַלטן אין איין פֿאַרמערן אַרום אַבְשָׁלוֹמען.

13 איז געקומען אַן אַנזאַגער צו דָּוִד, אַזוי צו זאָגן: דאָס האַרץ פֿון די מענער פֿון ישראל איז נאָך אַבְשָׁלוֹמען. **14** און דוד הָאָט געזאָגט צו אַלע זײַנע קנעכט וואָס מיט אים אין ירושלים: שטייט אויף, און לאָמיר אַנטלויפֿן, וואָרום מיר וועלן ניט האָבן קיין אַנטרינונג פֿון אַבְשָׁלוֹמען. אײַלט זיך אַוועקצוגיין, פֿדי ער זאָל זיך ניט אונטעראײַלן און אונדז אַניאָגן, און ברענגען אויף אונדז דאָס בײַז, און שלאָגן די שטאָט מיטן שאַרף פֿון שווערד. **15** האָבן די קנעכט פֿון מלך געזאָגט צום מלך: אַזוי ווי אַלץ וואָס מײַן האַר דער מלך וועט אויסדערוויילן! דאָ זײַנען דײַנע קנעכט.

16 איז אַרויסגעגאַנגען דער מלך, און זײַן גאַנץ הויזגעזינט נאָך אים. און דער מלך הָאָט איבערגעלאָזן די צען קעפסווייבער צו היטן דאָס הויז. **17** און דער מלך איז אַרויסגעגאַנגען, און דאָס גאַנצע פֿאָלק נאָך אים, און זיי האָבן זיך אַפֿגעשטעלט אין בית-מרחק. **18** און אַלע זײַנע קנעכט זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿאַרביי אים; און אַלע פֿרֶתִים און אַלע פֿלֶתִים, און אַלע גַתֵּער, זעקס הונדערט מאָן וואָס זײַנען געקומען הינטער אים פֿון גַת, זײַנען אַריבערגעגאַנגען פֿאַרן מלך.

19 האָט דער מלך געזאָגט צו אַתִּין פֿון גת: צו וואָס זאָלסט דו אויך גיין מיט אונדז? קער זיך אום, און בלייב מיט דעם מלך, וואָרום דו ביסט אַ פֿרעמדער, און אויך ביסטו אַ פֿאַרטריבענער אין דיין אָרט. **20** ערשט נעכטן ביסטו געקומען, און היינט זאָל איך דיך מאַכן וואָגלען צו גיין מיט אונדז, בעת איך אַליין גיי ווהין מיר וועט זיך מאַכן? קער זיך אום, און קער אום דייע ברידער מיט דיר אין גענאָד און טריישאַפֿט. **21** האָט אַתִּי געענטפֿערט דעם מלך און האָט געזאָגט: אַזוי ווי גאָט לעבט, און אַזוי ווי מיין האָר דער מלך לעבט, אַז בלויז אין דעם אָרט וווּ מיין האָר דער מלך וועט זיין, סיי צום טויט סיי צום לעבן, נאָר דאָרטן וועט זיין דיין קנעכט! **22** האָט דוד געזאָגט צו אַתִּין: גיי און צי אַריבער. איז אַתִּי פֿון גת אַריבערגעגאַנגען, און אַלע זיינע מענטשן, און אַלע קליינע קינדער וואָס מיט אים.

23 און דאָס גאַנצע לאַנד האָט געוויינט אויף אַ הויכן קול, ווען דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַריבערגעגאַנגען; און דער מלך איז אַריבער דעם טייך קדרון, און דאָס גאַנצע פֿאָלק איז אַריבערגעגאַנגען אַקעגן דעם וועג פֿון מדבר. **24** און אָט אויך צדוק און אַלע לויים מיט אים, טראַגנדיק דעם אָרון פֿון גאָטס בונד. און זיי האָבן אַוועקגעשטעלט דעם אָרון פֿון גאָט – אויך אבֿיתר איז אַרויפֿגעגאַנגען – ביז דאָס גאַנצע פֿאָלק האָט געענדיקט אַריבערגיין פֿון שטאָט.

25 האָט דער מלך געזאָגט צו צדוקן: קער אום דעם אָרון פֿון גאָט אין שטאָט. אויב איך וועל געפֿינען לייטזעליקייט אין די אויגן פֿון גאָט, וועט ער מיך אומקערן, און וועט מיך לאָזן זען אים און זיין ווינונג. **26** און אויב ער וועט אַזוי זאָגן: "איך וויל דיך ניט", דאָ בין איך, זאָל ער טאָן מיט מיר אַזוי ווי עס איז גוט אין זיינע אויגן. **27** און דער מלך האָט געזאָגט צו צדוק דעם כהן: זעסטו, קער זיך אום בשלום אין שטאָט, און אַחימעץ דיין זון און יהונתן דער זון פֿון אבֿיתרן, אייערע ביידנס זין, מיט אייך. **28** זעט, איך וועל זיך אויפֿהאַלטן אין די פלוינען פֿון מדבר, ביז עס קומט פֿון אייך אַ וואָרט מיר אַנצוזאָגן.

29 און צדוק און אבֿיתר האָבן אומגעקערט דעם אָרון פֿון גאָט קיין ירושלים, און זיי זיינען דאָרטן געבליבן. **30** און דוד איז אַרויפֿגעגאַנגען מיט דעם אַרויפֿגאַנג פֿאַר הר-הַזִּיתִים, אַרויפֿגעגאַנגען

און געוויינט, און זיין קאָפּ איז געווען פֿאַרדעקט, און ער איז געגאַנגען באַרוועס; און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט אים האָבן פֿאַרדעקט איטלעכער זיין קאָפּ, און זיי זיינען אַרויפֿגעגאַנגען, און אַרויפֿגייענדיק געוויינט.

31 האָט מען דערציילט דָוִד, אַזוי צו זאַגן: אַחיתופֿל איז צווישן די וואָס בונטעווען זיך מיט אַבֿשֿלומען. און דוד האָט געזאָגט: איך בעט דיך, גאָט, באַנאַריש די עצה פֿון אַחיתופֿלן.

32 און עס איז געווען, ווי דוד איז געקומען ביז דעם שפיץ וואָס מע בוקט זיך דאָרטן צו גאָט, ערשט אים קומט אַנטקעגן חושי, דער אַרפי, מיט זיין העמדל צעריסן, און ערד אויף זיין קאָפּ. **33** האָט דוד צו אים געזאָגט: אַז דו גייסט אַריבער מיט מיר, וועסטו זיין אויף מיר אַ לאַסט. **34** אָבער אַז דו וועסט זיך אין שטאַט אומקערן, און וועסט זאַגן צו אַבֿשֿלומען: "איך וועל זיין דיין קנעכט, מלך; דיין פֿאַטערס קנעכט בין איך געווען פֿון אַ מאָל אָן, און אַצונד בין אין דיין קנעכט", וועסטו מיר פֿאַרשטערן די עצה פֿון אַחיתופֿלן. **35** און מיט דיר זיינען דאָך דאָרטן צָדוֹק און אַבֿיתר די פּהנים; איז, איטלעך וואָרט וואָס דו וועסט הערן פֿון מלכס הויז, זאָלסטו דערציילן צָדוֹק און אַבֿיתר די פּהנים. **36** זע, דאָרטן זיינען דאָ מיט זיי זייערע בייֿדנס זין, אַחִימֶעץ צָדוֹקס און יהונתן אַבֿיתרס, וועט איר דורך זיי מיר צושיקן איטלעך וואָרט וואָס איר וועט הערן.

37 און חושי, דָוִדס גוטער פֿרײַנט, איז געקומען אין שטאַט, ווען אַבֿשֿלום האָט געזאָלט אַנקומען אין ירושלים.

טז 1 און ווי דוד איז געווען אַ ביסל אַוועקגעגאַנגען פֿון שפיץ, ערשט ציבֿאָ דער יונג פֿון מַפֿיבֿוֹשתן קומט אים אַנטקעגן מיט אַ פֿאַר געזאָטלטע אייזלען, און אויף זיי צוויי הונדערט ברויטן, און הונדערט בינטלעך ראַזינקעס, און הונדערט בינטלעך זומערויפּס, און אַ לאַגל וויין.

2 האָט דער מלך געזאָגט צו ציבֿאָן: צו וואָס זיינען די דאָזיקע בייֿ דיר? האָט ציבֿאָ געזאָגט: די אייזלען פֿאַר דעם מלכס הויזגעזינט צו רייטן, און דאָס ברויט און די זומערויפּס פֿאַר די יונגען צום עסן, און

דער וויין צום טרינקען פֿאַר דעם פֿאַרשמאַכטן אין מדבר. **3** האָט דער מלך געזאָגט: און וווּ איז דיין האַרס זון? האָט ציבאָ געזאָגט צום מלך: אָן איז ער געבליבן אין ירושלים, וואָרום ער האָט געזאָגט: היינט וועט מיר דאָס הויז פֿון ישׂראל אומקערן די מלוכה פֿון מיין פֿאַטער. **4** האָט דער מלך געזאָגט צו ציבאָן: זע, אַלצדינג וואָס געהערט צו מפיבֿושתן איז דייןס. האָט ציבאָ געזאָגט: איך בוק זיך; לאַמִּיך געפֿינען לייטזעליקייט אין דייןע אויגן, מיין האַר מלך.

5 און ווי דער מלך דוד איז געקומען ביז בחורים, ערשט פֿון דאָרטן גייט אַרויס אַ מאַן פֿון דער משפּחה פֿון שאָולס הויז, וואָס זיין נאָמען איז געווען שִׁמְעִי דער זון פֿון גִּרְאָן – גייט און שילט גייענדיק. **6** און ער האָט געוואָרפֿן מיט שטיינער אויף דודן, און אויף אַלע קנעכט פֿון מלך דודן; און דאָס גאַנצע פֿאַלק און אַלע גבורים זיינען געווען פֿון זיין רעכטער זייט און פֿון זיין לינקער. **7** און אַזוי האָט שִׁמְעִי געזאָגט, ווען ער האָט געשאַלטן: גיי אַרויס, גיי אַרויס, בלוטיקער מענטש און נידערטרעכטיקער מענטש. **8** גאָט האָט אומגעקערט אויף דיר אַל דאָס בלוט פֿון דעם הויז פֿון שאָולן, וואָס דו ביסט געוואָרן מלך אויף זיין אָרט, און גאָט האָט געגעבן די מלוכה אין דער האַנט פֿון דיין זון אַבְשָׁלומען. און אָט ביסטו אין דיין אומגליק, ווייל אַ בלוטיקער מענטש ביסטו.

9 האָט אַבִּישי דער זון פֿון צרויָהן געזאָגט צום מלך: פֿאַר וואָס זאָל דער דאָזיקער טויטער הונט שילטן מיין האַר דעם מלך? לאַמִּיך, איך בעט דיך אַריבערגיין, און איך וועל אים דעם קאַפּ אַראָפּנעמען. **10** האָט דער מלך געזאָגט: וואָס קער איך זיך אָן מיט אייך, זין פֿון צרויָהן? אויב ער שילט, איז דאָס ווייל גאָט האָט אים געהייסן: שילט דודן; און ווער קען זאָגן: פֿאַר וואָס טוסטו אַזוי?

11 און דוד האָט געזאָגט צו אַבִּישיין און צו אַלע זיינע קנעכט: זע, מיין זון וואָס איז אַרויס פֿון מייןע אינגעווייד זוכט מיין לעבן, היינט ווי שוין אַצונד דער בנימינער? לאַזט אים, און זאָל ער שילטן, וואָרום גאָט האָט אים געהייסן. **12** אַפֿשר וועט גאָט זען מיין אויג, און גאָט וועט מיר אומקערן גוטס פֿאַר זיין קללהן היינטיקן טאָג.

13 און דוד און זיינע מענטשן זיינען געגאנגען אויפן וועג, און שמעי איז געגאנגען ביים זייט בארג אקעגן אים, געגאנגען און געשאלטן, און געווארפן מיט שטיינער אקעגן אים, און געשאטן מיט שטויב.

14 און דער מלך און דאס גאנצע פאלק וואס מיט אים זיינען אנגעקומען מידע; און ער האט זיך אפגערוט דארטן.

15 און אבשלום און דאס גאנצע פאלק, די מענער פון ישראל, זיינען אנגעקומען קיין ירושלים, און אחיתופל מיט אים.

16 און עס איז געווען, אז חושי דער ארפי, דודס גוטער פריינט, איז געקומען צו אבשלומען, האט חושי געזאגט צו אבשלומען: לעבן זאל דער מלך! לעבן זאל דער מלך! **17** האט אבשלום געזאגט צו חושין: איז דאס דיין גינציקייט צו דיין גוטן פריינט? פאר וואס ביסטו ניט געגאנגען מיט דיין גוטן פריינט? **18** האט חושי געזאגט צו אבשלומען: ניין! נייערט וועמען גאט און דאס דאזיקע פאלק און אלע מענער פון ישראל האבן אויסדערוויילט, צו אים געהער איך, און מיט אים וויל איך בלייבן. **19** און צווייטנס, וועמען וועל איך דינען? דאך ביי זיין זון; אזוי ווי איך האב געדינט ביי דיין פאטער, אזוי וועל איך זיין ביי דיר.

20 און אבשלום האט געזאגט צו אחיתופלן: גיט אייער עצה וואס מיר זאלן טאן. **21** האט אחיתופל געזאגט צו אבשלומען: קום צו די קעפסווייבער פון דיין פאטער, וואס ער האט געלאזן צו היטן דאס הויז. און אז גאנץ ישראל וועט הערן, אז דו האסט זיך פארמיאוסט ביי דיין פאטער, אזוי וועלן שטארק ווערן די הענט פון אלע וואס מיט דיר.

22 האט מען פארשפרייט א געצעלט פאר אבשלומען אויפן דאך, און אבשלום איז געקומען צו די קעפסווייבער פון זיין פאטער פאר די אויגן פון גאנץ ישראל.

23 און אן עצה וואס אחיתופל האט געעצהט, איז אין יענע טעג געווען אזוי ווי א מענטש זאל פֿרעגן ביי דעם ווארט פון גאט. אזוי איז געווען איטלעכע עצה פון אחיתופלן סיי ביי דודן סיי ביי אבשלומען.

יז 1 און אַחיתופֿל האָט געזאָגט צו אַבֿשֿלומען: לאַמֿיך אַקאָרשט אויסקלייבן צוועלף טויזנט מאַן, און איך וועל אויפֿשטיין, און וועל נאָכיאָגן דָודן די נאָכט. **2** און איך וועל קומען אויף אים ווען ער איז מִיד און אָפהענטיק, און וועל אים דערשרעקן, און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט אים וועט אַנטלויפֿן, און איך וועל דערשלאָגן דעם מלֿך אַליין; **3** און איך וועל אומקערן צו דיר דאָס גאַנצע פֿאַלק. אַז אַלע וועלן זיך אומקערן [אחוץ] דער מאַן וואָס דו זוכסט, וועט דאָס גאַנצע פֿאַלק זיין אין פֿריד.

4 איז די זאָך געווען גלייך אין די אויגן פֿון אַבֿשֿלומען, און אין די אויגן פֿון אַלע עלטסטע פֿון ישׂראל. **5** און אַבֿשֿלום האָט געזאָגט: רוף אויך, איך בעט דיך, חושי דעם אַרבי, און לאַמֿיר הערן אויך וואָס אין זיין מויל.

6 איז געקומען חושי צו אַבֿשֿלומען, און אַבֿשֿלום האָט צו אים געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: אַזוי ווי דאָס דאָזיקע וואָרט האָט אַחיתופֿל גערעדט. זאָלן מיר טאָן לויט זיין וואָרט אָדער ניט? רעד דו. **7** האָט חושי געזאָגט צו אַבֿשֿלומען: ניט גוט איז די עצה וואָס אַחיתופֿל עצהט דאָס מאָל. **8** און חושי האָט געזאָגט: דו קענסט דיין פֿאַטער און זיינע מענטשן, אַז זיי זיינען גבורים, און זיי זיינען פֿאַרביטערט אין געמיט, אַזוי ווי אַ בערינטע אין פֿעלד באַרויבט פֿון אירע יונגע; אויך איז דיין פֿאַטער אַ מאַן פֿון מלחמה, און ער וועט ניט נעכטיקן מיטן פֿאַלק. **9** אַט איז ער אַצונד באַהאַלטן אין איינער פֿון די גריבער, אָדער אין איינעם פֿון די ערטער; און עס וועט זיין, אַז עמעצער וועט אין זיי אַרײַנפֿאַלן אין אָנהייב, און אַ הערער וועט הערן, וועט ער זאָגן: אַ מפֿלה איז געווען צווישן דעם פֿאַלק וואָס הינטער אַבֿשֿלומען. **10** און אַפֿילו דער וואָס איז אַ העלדישער יונג, וואָס זיין האַרץ איז אַזוי ווי דאָס האַרץ פֿון אַ לייב, וועט אין גאַנצן צעגאַנגען ווערן, וואָרום גאַנץ ישׂראל ווייס אַז דיין פֿאַטער איז אַ גבור, און די וואָס מיט אים זיינען העלדישע יונגען. **11** אָבער איך עצה אַז איינגעזאַמלט זאָל איינגעזאַמלט ווערן גאַנץ ישׂראל אַרום דיר, פֿון דן און ביז באַר-שֿבֿע, אַזוי ווי דער זאַמד וואָס ביים ים אין פֿילקייט, און דו אַליין זאָלסט גיין אין מלחמה. **12** און אַז מיר וועלן קומען אויף אים אין איינעם פֿון די ערטער וואָס ער געפֿינט זיך דאָרטן, וועלן מיר זיך אַראָפֿלאָזן אויף אים, אַזוי ווי עס פֿאַלט דער טוי אויף דער ערד; און פֿון אים און פֿון אַלע מענטשן וואָס מיט

אים, וועט אפילו איינער ניט בלייבן. **13** און אז ער וועט זיך אריינקלייבן אין שטאָט, וועלן גאַנץ ישראל לאָזן אַרויפֿטראָגן צו יענער שטאָט שטריק, און מיר וועלן עס אַראָפֿשלעפֿן אין טאָל, ביז דאָרטן וועט זיך אַפֿילו אַ שטיינדל ניט געפֿינען.

14 האָט געזאָגט אַבֿשִׁלום און אַלע מענער פֿון ישראל: די עצה פֿון חושי דעם אַרכי איז בעסער ווי די עצה פֿון אַחיתופֿלן. וואָרום גאָט האָט באַשערט צו פֿאַרשטערן די גוטע עצה פֿון אַחיתופֿלן, כּדי גאָט זאָל ברענגען דאָס בייז אויף אַבֿשִׁלומען.

15 און חושי האָט געזאָגט צו צדוק און צו אבֿיתר די פּהנים: אַזוי און אַזוי האָט אַחיתופֿל געעִצֶהט אַבֿשִׁלומען און די עלטסטע פֿון ישראל, און אַזוי און אַזוי האָב איך געעִצֶהט. **16** און אַצונד, שיקט אויף גיך און זאָגט אָן דוֹדן, אַזוי צו זאָגן. זאָלסט ניט נעכטיקן די נאַכט אין די פּלוינען פֿון מדבר, נאָר אַריבערגיין מוזטו אַריבערגיין, כּדי דער מלך און דאָס גאַנצע פֿאָלק וואָס מיט אים זאָלן ניט אומגעבראַכט ווערן.

17 און יהונתן און אַחימֶעץ זיינען געשטאַנען אין עין-רוֹגֵל, און אַ דינסט פֿלעגט גיין און זיי דערציילן, און זיי פֿלעגן גיין און דערציילן דעם מלך דוֹדן; וואָרום זיי האָבן זיך ניט געטאָרט ווייזן אַרייַנצוקומען אין שטאָט.

18 האָט זיי אַ ייַנגל דערזען, און ער האָט דערציילט אַבֿשִׁלומען. זיינען זיי ביידע אויף גיך אַוועק, און זיינען געקומען צו דעם הויז פֿון אַ מאַן אין בחורים; און ער האָט געהאַט אַ ברונעם אין זיין הויף, האָבן זיי אַראָפּגענידערט אַהין. **19** און די פֿרוי האָט גענומען און האָט אַריבערגעשפּרייט אַ דעקע איבער דער עפֿענונג פֿון ברונעם, און האָט אויסגעשפּרייט דערויף גריץ, און קיין זאָך איז ניט געווען קאָנטיק. **20** און אַבֿשִׁלוםס קנעכט זיינען געקומען צו דער פֿרוי אין הויז, און האָבן געזאָגט: ווי זיינען אַחימֶעץ און יהונתן? האָט די פֿרוי צו זיי געזאָגט: זיי זיינען אַריבערגעגאַנגען דעם וואַסערשטראָם. האָבן זיי געזוכט, און האָבן ניט געפֿונען; און זיי האָבן זיך אומגעקערט קיין ירושלים.

21 און עס איז געווען נאָך זייער אַוועקגיין, זיינען זיי אַרויפֿגעקומען פֿון ברונעם, און זיינען געגאַנגען און האָבן דערציילט דעם מלך דוֹדן,

און זיי האָבן געזאָגט צו דָּוִד: שטייט אויף און גייט אַריבער אויף גיך דעם וואַסער, וואָרום אַזוי האָט אַחיתופֿל געעָצֶהט אַקעגן אייך.

22 איז אויפֿגעשטאַנען דוד און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט אים, און זיי זיינען אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן; ביזן ליכט פֿון פֿרימאָרגן האָט צו מאָל איינער ניט געפֿעלט וואָס איז ניט אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן.

23 און אַחיתופֿל האָט געזען אַז זיין עצה איז ניט געטאָן געוואָרן, און ער האָט אָנגעזאָטלט דעם אייזל, און איז אויפֿגעשטאַנען, און איז אַוועק צו זיין הויז, צו זיין שטאָט, און ער האָט געזאָגט זיין צוואָה צו זיין הויזגעזינט, און האָט זיך אויפֿגעהאַנגען; און ער איז געשטאַרבן, און איז באַגראָבן געוואָרן אין דעם קבֿר פֿון זיין פֿאַטער.

24 און דוד איז אָנגעקומען קיין מַחֲנִים; און אַבֿשֿלום איז אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן, ער און אַלע מענער פֿון ישׂראל וואָס מיט אים. **25** און עמֿשאן האָט אַבֿשֿלום אויפֿגעזעצט אויף יואָבס אָרט איבערן חיל. און עמֿשא איז געווען דער זון פֿון אַ מאַן מיטן נאָמען יתראַ דער ישׂראלי, וואָס איז געקומען צו אַבֿיגיל דער טאָכטער פֿון נַחשן, אַ שוועסטער פֿון צרוּיָה, יואָבס מוטער. **26** און ישׂראל און אַבֿשֿלום האָבן געלאָגערט אין לאַנד גלעד.

27 און עס איז געווען, ווי דוד איז אָנגעקומען קיין מַחֲנִים, אַזוי [האָט] שוֹבִי דער זון פֿון נַחשן, פֿון רַבָּה פֿון די קינדער פֿון עמון, און מכיר דער זון פֿון עמיאָלן, פֿון לו־דבֿר, און בַּרזִלִי דער גלעדער פֿון רוּגלים, **28** געבראַכט בעטגעוואַנט, און בעקנס, און ליימענע פֿלים, און ווייץ און גערשטן, און מעל, און געברענטע זאַנגען, און בעבלעד, און לינדזן, און געברענטע אַרבעס, **29** און האָניק, און שמאַנט, און שאַף, און רינדערנע קעז, פֿאַר דָּוִד און פֿאַר דעם פֿאַלק וואָס מיט אים, צום עסן; וואָרום זיי האָבן געזאָגט: דאָס פֿאַלק איז הונגעריק און מיד און דאָרשטיק אין דער מדבר.

יח 1 און דוד האָט איבערגעצייילט דאָס פֿאַלק וואָס מיט אים, און ער האָט געמאַכט איבער זיי הויפטלייט פֿון טויזנט און הויפטלייט פֿון הונדערט. **2** און דוד האָט געשיקט דאָס פֿאַלק, אַ דריטל אונטער דער האַנט פֿון יואָב, און אַ דריטל אונטער דער האַנט פֿון אַבישי דעם זון פֿון צרויה, יואָבס ברודער, און אַ דריטל אונטער דער האַנט פֿון אַתין פֿון גת. און דער מלך האָט געזאָגט צום פֿאַלק: אַרויסגיין וועל איך אויך אַרויסגיין מיט אייך. **3** האָט דאָס פֿאַלק געזאָגט: זאָלסט ניט אַרויסגיין; וואָרום אויב אַנטלויפֿן וועלן מיר אַנטלויפֿן, וועט מען אויף אונדז ניט לייגן אַכט, און אַפֿילו אַ העלפט פֿון אונדז זאָלן אומקומען, וועט מען אויף אונדז ניט לייגן קיין אַכט; אָבער דו ביסט אַצונד אַזוי ווי צען טויזנט פֿון אונדז; איז אַצונד בעסער, אַז דו זאָלסט אונדז זיין צו הילף פֿון שטאָט. **4** האָט דער מלך צו זיי געזאָגט: וואָס איז גוט אין אייערע אויגן, וועל איך טאָן.

און דער מלך האָט זיך געשטעלט ביין זייט פֿון טויער, און דאָס גאַנצע פֿאַלק איז אַרויסגעגאַנגען אין הונדערטן און אין טויזנטן.

5 און דער מלך האָט באַפֿוילן יואָב און אַבישין און אַתין, אַזוי צו זאָגן: זייט מיר געלאָסן מיט דעם יונג, מיט אַבְשָׁלֹמֶען. און דאָס גאַנצע פֿאַלק האָט געהערט ווי דער מלך האָט באַפֿוילן אַלע הויפטלייט וועגן אַבְשָׁלֹמֶען.

6 און דאָס פֿאַלק איז אַרויסגעגאַנגען אין פֿעלד אַקעגן ישׂראל, און די מלחמה איז געווען אין וואַלד פֿון אפֿרים. **7** און דאָס פֿאַלק פֿון ישׂראל איז דאָרטן געשלאָגן געוואָרן פֿאַר די קנעכט פֿון דָּוִד, און דאָרטן איז געווען אַ גרויסער שלאַק אין יענעם טאָג- צוואַנציק טויזנט. **8** וואָרום די מלחמה איז דאָרטן געווען פֿאַרשפּרייט אויפֿן געזיכט פֿון גאַנצן לאַנד; און דער וואַלד האָט פֿאַרצערט פֿון פֿאַלק מער ווי די שווערד האָט פֿאַרצערט אין יענעם טאָג.

9 און אַבְשָׁלֹם האָט זיך געטראָפֿן פֿאַר די קנעכט פֿון דָּוִד. און אַבְשָׁלֹם איז געריטן אויף אַ מוילאייזל, איז דער מוילאייזל געקומען אונטער דעם געצווייג פֿון אַ גרויסן אייכנבוים, און זיין קאָפּ האָט זיך אָנגעכאַפט אָן דעם אייכנבוים, און ער איז געבליבן צווישן הימל און ערד; און דער מוילאייזל וואָס אונטער אים איז אַוועק. **10** האָט

דערזען איינער אַ מאַן, און ער האָט דערציילט יואָבֿן און געזאָגט: אָן האָב איך געזען אַבְשָׁלֹומֶען הענגען אויפֿן אייכנבוים. **11** האָט יואָבֿ געזאָגט צו דעם מאַן וואָס האָט אים דערציילט: און אַז דו האָסט געזען, טאָ פֿאַר וואָס האָסטו אים ניט דערשלאָגן דאָרטן צו דער ערד? און אויף מיר וואָלט געווען דיר צו געבן צען זילבערשטיק און אַ גאַרטל. **12** האָט דער מאַן געזאָגט צו יואָבֿן: אַפֿילו ווען איך קריג אַפֿגעוויגן אויף מיינע הענט טויזנט זילבערשטיק, וועל איך ניט אויסשטרעקן מײַן האַנט אויף דעם מלכס זון, וואָרום פֿאַר אונדזערע אויערן האָט דער מלך באַפֿוילן דיר און אַבֿישׂין און אַתֿין, אַזוי צו זאָגן: זײַט אַפֿגעהיט, ווער עס זאָל ניט זײַן, מיט דעם יונג, מיט אַבְשָׁלֹומֶען. **13** אָדער אַז איך זאָל באַגײן אַ פֿאַלשקײט אַקעגן מײַן זעל, וועט קײן זאָך ניט בלײַבן פֿאַרהוילן פֿון דעם מלך, און דו וועסט שטיין פֿון דער ווייטן.

14 האָט יואָבֿ געזאָגט: איך קען זיך דאָ אַזוי ניט אויפֿהאַלטן מיט דיר. און ער האָט גענומען דרײַ וואַרפֿשפּיזן אין זײַן האַנט, און האָט זײ אַרײַנגעשטאָכן אין אַבְשָׁלֹומס האַרצן, ווען ער האָט נאָך געלעבט אין מיטן אייכנבוים. **15** און צען יונגען, יואָבֿס וואַפֿנטרעגער, האָבן זיך אַרומגעשטעלט, און האָבן געשלאָגן אַבְשָׁלֹומֶען און אים געטייט.

16 און יואָבֿ האָט געבלאָזן אין שופֿר, און דאָס פֿאַלק האָט זיך אומגעקערט פֿון נאַכיאָגן ישראל, וואָרום יואָבֿ האָט צוריקגעהאַלטן דאָס פֿאַלק. **17** און זײ האָבן גענומען אַבְשָׁלֹומֶען, און האָבן אים אײַנגעוואַרפֿן אין וואַלד אין דער גרויסער גרוב. און זײ האָבן אויפֿגעשטעלט איבער אים אַ זײער גרויסן הויפֿן שטיינער. און גאַנץ ישראל זײנען אַנטלאָפֿן, איטלעכער צו זײנע געצעלטן.

18 און אַבְשָׁלֹום האָט נאָך בײַ זײַן לעבן גענומען און זיך אויפֿגעשטעלט דעם זײלשטיין וואָס אין מלכס טאָל; וואָרום ער האָט געזאָגט: איך האָב ניט קײן זון צו דערמאָנען מײַן נאָמען. און ער האָט גערופֿן דעם זײלשטיין אויף זײַן נאָמען, און מע רופֿט אים אַבְשָׁלֹומס אַנדענק ביז אויף הײַנטיקן טאָג.

19 און אַחימֶעץ דער זון פֿון צָדֹוקן האָט געזאָגט: לאַמִּיך אַקאַרשט לויפֿן און אַנזאָגן דעם מלך, אַז גאָט האָט זיך אַפֿגערעכנט פֿאַר אים פֿון דער האַנט פֿון זײנע פֿײַנט. **20** האָט יואָבֿ צו אים געזאָגט: ביסט

ניט אַ בעל-בשורה היינטיקן טאָג; וועסט אַנזאָגן אַן אַנדער טאָג, אָבער היינטיקן טאָג זאָלסטו ניט אַנזאָגן, אַזוי ווי דעם מלכס זון איז טויט.

21 און יואב האָט געזאָגט צו דעם פּושי: גיי דערצייל דעם מלך וואָס דו האָסט געזען. האָט דער פּושי זיך געבוקט צו יואב, און איז אַוועקגעלאָפֿן.

22 און אַחימעץ דער זון פֿון צדוקן האָט ווידער אַ מאָל געזאָגט צו יואב: זאָל זיין וואָס וועט זיין, לאָמיר אויך, איך בעט דיך, לויפֿן נאָך דעם פּושי. האָט יואב געזאָגט: נאָך וואָס דען זאָלסטו לויפֿן, מיין זון, אַז די בשורה וועט דיר גאַרניט איינברענגען? **23** "אָבער זאָל זיין וואָס וועט זיין, איך וועל לויפֿן." האָט ער צו אים געזאָגט: לויף, און אַחימעץ איז געלאָפֿן מיטן וועג פֿון דער [ירדן] געגנט, און ער האָט אַריבערגעיאָגט דעם פּושי.

24 און דוד איז געזעסן צווישן די צוויי טויערן, און דער וועכטער איז אַרויפֿגעגאַנגען אויף דעם דאָך פֿון טויער, אויף דער מויער, און ער האָט אויפֿגעהויבן זיינע אויגן, ערשט אַ מאָן לויפֿט אַליין. **25** האָט דער וועכטער אויסגערופֿן, און אַנגעזאָגט דעם מלך. האָט דער מלך געזאָגט: אויב ער איז אַליין, איז אַ בשורה אין זיין מויל. און יענער איז געקומען אַלץ נענטער. **26** האָט דער וועכטער געזען אַן אַנדער מאָן לויפֿן, און דער וועכטער האָט אויסגערופֿן צום טויערמאַן און געזאָגט: זע, אַ מאָן לויפֿט אַליין. האָט דער מלך געזאָגט: דער אויך איז אַן אַנזאָגער.

27 האָט דער וועכטער געזאָגט: איך דערקען דאָס לויפֿן פֿון ערשטן אַזוי ווי דאָס לויפֿן פֿון אַחימעץ דעם זון פֿון צדוקן. האָט דער מלך געזאָגט: אַ גוטער מענטש איז ער, און מיט אַ גוטער בשורה קומט ער.

28 האָט אַחימעץ גערופֿן און האָט געזאָגט צום מלך: פֿריד! און ער האָט זיך געבוקט צום מלך מיט זיין פנים צו דער ערד, און האָט געזאָגט: געלויבט איז יהוה דיין גאָט וואָס האָט איבערגעענטפֿערט די מענטשן וואָס האָבן אויפֿגעהויבן זייער האַנט אויף מיין האַר דעם מלך. **29** האָט דער מלך געזאָגט: איז פֿריד צו דעם יונג, צו אַבשלומען? האָט אַחימעץ געזאָגט: איך האָב געזען אַ גרויסן טומל

ווען יואב האט אוועקגעשיקט דעם מלכס קנעכט, און מיך דיין קנעכט, אבער איך האב ניט געוויסט וואס. 30 האט דער מלך געזאגט: דריי זיך אום, שטעל זיך דא. האט ער זיך אומגעדרייט, און איז געשטאנען.

31 ערשט דער פושי קומט אן; און דער פושי האט געזאגט: זאל א בשורה האבן מיין האר דער מלך, אז גאט האט זיך היינט אפגערעכנט פאר דיר פון דער האנט פון אלע וואס זיינען אויפגעשטאנען אויף דיר. 32 האט דער מלך געזאגט צו דעם פושי: איז פריד צו דעם יונג, צו אבשלומען? האט דער פושי געזאגט: זאל ווערן פון די שונאים פון מיין האר דעם מלך, און פון אלע וואס זיינען אויפגעשטאנען אויף דיר צום בייזן, ווי פון דעם יונג.

יט 1 האט דער מלך אויפגעציטערט, און ער איז ארויפגעגאנגען אין דער אויבערשטוב פון טויער, און האט געוויינט; און גייענדיק האט ער אזוי געזאגט: מיין זון אבשלום, זון מייער, אבשלום מיין זון! הלוואי וואלט איך געשטארבן אנטשטאט דיר, אבשלום מיין זון, זון מייער!

2 איז אנגעזאגט געווארן יואבן: זע, דער מלך וויינט, און ער טרויערט אויף אבשלומען.

3 און די ישועה אין יענעם טאג איז געווארן צו טרויער פאר דעם גאנצן פאלק, ווארום דאס פאלק האט געהערט אין יענעם טאג, אזוי צו זאגן: דער מלך איז באקלעמט וועגן זיין זון. 4 און דאס פאלק איז אין יענעם טאג זיך גנבענדיק אריינגעקומען אין שטאט, אזוי ווי דאס פאלק גנבעט זיך פארשעמטערהייט ווען זיי אנטלויפן אין א מלחמה.

5 און דער מלך האט איינגעוויקלט זיין פנים, און דער מלך האט געשריען אויף א הויכן קול: מיין זון אבשלום, אבשלום מיין זון, זון מייער!

6 איז יואב געקומען צום מלך אין הויז, און האט געזאגט: האסט היינט פארשעמט דעם פנים פון אלע דינע קנעכט וואס האבן היינט געראטעוועט דיין לעבן, און דאס לעבן פון דינע זין און דינע

טעכטער, און דאָס לעבן פֿון דײַנע ווייבער, און דאָס לעבן פֿון דײַנע קעפּטווייבער, **7** ליב צו האָבן דײַנע פֿײַנט, און פֿײַנט צו האָבן דײַנע ליבהאָבער. וואָרום האָסט הײַנט געלאָזט וויסן, אַז בײַ דיר זײַנען נײַטאָ קײן הױפּטלײַט און קײן קנעכט: ווײַל הײַנט ווײַס אײך, אַז ווען אַבְשָׁלוֹם לעבט, און מיר אַלע זײַנען הײַנט טױט, וואָלט דענצמאָל געווען רעכט אײן דײַנע אויגן. **8** און אַצונד, שטײ אויף, גײ אַרויס, און רעד צום האַרצן פֿון דײַנע קנעכט, וואָרום אײך שווער בײַ גאָט, אַז דו גײסט נײַט אַרויס, אויב אַ מענטש וועט בײַ דיר בלײַבן די נאַכט! און דאָס וועט דיר זײַן ערגער ווי אַל דאָס בײַז וואָס אײז געקומען אויף דיר פֿון דײַן יוגנט אָן בײַז אַצונד.

9 אײז דער מלך אויפֿגעשטאַנען, און ער האָט זיך געזעצט אײן טויער, און דעם גאַנצן פֿאָלק האָט מען אָנגעזאַגט, אַזוי צו זאָגן: זעט, דער מלך זיצט אײן טויער. און דאָס גאַנצע פֿאָלק אײז געקומען פֿאַרן מלך.

און אַז ישׂראל אײז אַנטלאָפֿן אײטלעכער צו זײַנע געצעלטן, **10** האָט דאָס גאַנצע פֿאָלק אײן אַלע שבֿטים פֿון ישׂראל געטענהט, אַזוי צו זאָגן: דער מלך האָט אונדז מצײל געווען פֿון דער האַנט פֿון אונדזערע פֿײַנט, און ער האָט אונדז געראַטעוועט פֿון דער האַנט פֿון די פֿלשתים, און אַצונד אײז ער אַנטלאָפֿן פֿון לאַנד פֿון וועגן אַבְשָׁלוֹמען. **11** און אַבְשָׁלוֹם, וואָס מיר האָבן געזאַלבט אײבער אונדז, אײז אומגעקומען אײן דער מלחמה, הײַנט פֿאַר וואָס שווייגט איר וועגן אומקערן דעם מלך?

12 און דער מלך דוד האָט געשיקט צו צָדוֹק און צו אבֿיתר די כהנים, אַזוי צו זאָגן: רעדט צו די עלטסטע פֿון יהודה, אַזוי צו זאָגן: פֿאַר וואָס זאָלט איר זײַן די לעצטע אומצוקערן דעם מלך אײן זײַן הויז? - וואָרום דאָס וואָרט פֿון גאַנץ ישׂראל אײז אָנגעקומען צום מלך אײן זײַן הויז? - **13** מײַנע ברײדער זײַט איר, מײַן בײַן און מײַן פֿלײש זײַט איר, און פֿאַר וואָס זאָלט איר זײַן די לעצטע אומצוקערן דעם מלך? **14** און צו עמֿשאַן זאָלט איר זאָגן: מײַן בײַן און מײַן פֿלײש בײַסטו דאָך. זאָל מיר גאָט טאָן אַזוי און נאָך מער, אויב דו וועסט נײַט זײַן בײַ מיר אַלע טעג דער חײל-פֿירער אויף יואָבס אָרט!

15 און ער האָט צוגענייגט דאָס האַרץ פֿון אַלע מענער פֿון יהודה אַזוי ווי איין מאַן. און זיי האָבן געשיקט צום מלך: קער זיך אום דו און אַלע דיינע קנעכט.

16 האָט דער מלך זיך אומגעקערט, און ער איז געקומען ביזן ירדן. און יהודה איז געקומען קיין גלגל צו גיין אַנטקעגן דעם מלך, כדי אַריבערצופֿירן דעם מלך איבערן ירדן.

17 און שְׁמַעִי דער זון פֿון גֵרָאָן, דער בנימינער, וואָס פֿון בחורים, האָט געאייילט און אַראָפּגענידערט מיט די מענער פֿון יהודה אַנטקעגן דעם מלך דוד; **18** און מיט אים טויזנט מאַן פֿון בנימין, און ציבאַ, שאָולס קנעכט, און זיינע פֿופֿצן זין און זיינע צוואַנציק קנעכט מיט אים. און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן פֿאַרן מלך. **19** און דער פּראָם איז אַריבערגעקומען, כדי אַריבערצופֿירן דעם מלכס הויזגעזינט, און צו טאָן וואָס איז גוט אין זיינע אויגן. איז שְׁמַעִי דער זון פֿון גֵרָאָן געפֿאַלן פֿאַרן מלך, ווען ער האָט געוואָלט אַריבערגיין דעם ירדן. **20** און ער האָט געזאָגט צום מלך: זאַל מײַן האַר מיר ניט צורעכענען אַ זינד, און זאַלסט ניט דערמאָנען וואָס דיין קנעכט האָט פֿאַרבראַכן אין דעם טאָג וואָס מײַן האַר דער מלך איז אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושלים, אַז דער מלך זאַל זיך דאָס נעמען צום האַרצן. **21** וואָרום דיין קנעכט ווייס אַז איך האָב געזינדיקט, און אָט בין איך געקומען היינט דער ערשטער פֿון גאַנצן הויז פֿון יוסף, אַראָפּצונידערן אַנטקעגן מײַן האַר דעם מלך.

22 האָט זיך אָפּגערופֿן אַבישי דער זון פֿון צרויָהן, און האָט געזאָגט: זאַל ניט שְׁמַעִי געטייט ווערן דערפֿאַר וואָס ער האָט געשאַלטן דעם געזאַלבטן פֿון גאָט? **23** האָט דוד געזאָגט: וואָס קער איך זיך אָן מיט אייך, איר זין פֿון צרויָהן, אַז איר זאַלט מיר היינט זיין פֿאַר אַ שטער? זאַל היינט געטייט ווערן אַ מענטש פֿון ישראל? וואָרום פֿאַר וואָר, ערשט ווייס איך אַז היינט בין איך אַ מלך איבער ישראל.

24 און דער מלך האָט געזאָגט צו שְׁמַעִין: וועסט ניט שטאַרבן. און דער מלך האָט אים געשוואָרן.

25 און מִפִּיבֹּשֶׁת, שאָולס זון, האָט אַראָפּגענידערט אַנטקעגן דעם מלך, און ער האָט ניט צורעכט געמאַכט זיינע פֿיס, און ניט צורעכט געמאַכט זיינע וואַנסעס, און זיינע קליידער ניט געוואָשן, פֿון דעם

טאָג וואָס דער מלך איז אַוועקגעגאַנגען ביז דעם טאָג וואָס ער איז צוריקגעקומען בשלום.

26 און עס איז געווען, אַז ער איז געקומען קיין ירושלים דעם מלך אַנטקעגן, האָט דער מלך צו אים געזאָגט: פֿאַר וואָס ביסטו ניט געגאַנגען מיט מיר, מפֿיבֿוֹשֶׁת? **27** האָט ער געזאָגט: מײַן האָר מלך, מײַן קנעכט האָט מיך גענאַרט, וואָרום דײַן קנעכט האָט געזאָגט: איך וועל מיר אַנזאַטלען די אײזעלין, און וועל רײטן אויף איר, און וועל גיין מיטן מלך; ווייל דײַן קנעכט איז אַ הינקעדיקער. **28** און ער האָט אַנגערעדט אויף דײַן קנעכט פֿאַר מײַן האָר דעם מלך, אָבער מײַן האָר דער מלך איז אַזוי ווי אַ מלאַך פֿון גאָט; דרום טו וואָס איז גוט אין דײַנע אויגן. **29** וואָרום דאָס גאַנצע הויז פֿון מײַן פֿאַטער איז ניט אַנדערש ווי ווערט געווען דעם טויט בײַ מײַן האָר דעם מלך, פֿון דעסט וועגן האָסטו געמאַכט דײַן קנעכט צווישן די וואָס עסן בײַ דײַן טיש, און וואָסער רעכט האָב איך נאָך, צו מאַל זיך נאָך צו קלאָגן פֿאַרן מלך?

30 האָט דער מלך צו אים געזאָגט: צו וואָס נאָך זאָלסטו רעדן דײַנע רייד? איך הייס: דו און ציבֿאַ זאָלט זיך טיילן מיטן פֿעלד. **31** האָט מפֿיבֿוֹשֶׁת געזאָגט צום מלך: זאָל ער אויך דאָס גאַנצע צונעמען, נאָך דעם אַז מײַן האָר דער מלך איז געקומען בשלום אין זײַן הויז.

32 און בַּרְזֵלִי דער גלעָדער האָט אַראָפּגענידערט פֿון רוגלים, און ער איז אַריבערגעגאַנגען מיטן מלך צום ירדן, פֿדי אים צו באַלייטן איבערן ירדן. **33** און בַּרְזֵלִי איז געווען זייער אַלט, אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר; און ער האָט אויסגעהאַלטן דעם מלך ווען ער איז געזעסן אין מחנֵים, וואָרום ער איז געווען זייער אַ רײכער מאַן.

34 האָט דער מלך געזאָגט צו בַּרְזֵלִי: קום דו אַריבער מיט מיר, און איך וועל דיך אויסהאַלטן בײַ מיר אין ירושלים. **35** האָט בַּרְזֵלִי געזאָגט צום מלך: ווי פֿיל נאָך זײַנען די טעג פֿון די יאָרן פֿון מײַן לעבן, אַז איך זאָל אַרויפֿגיין מיטן מלך קיין ירושלים? **36** איך בין הייַנט אַ מאַן פֿון אַכציק יאָר; וועל איך דען וויסן צווישן גוטס און שלעכטס? וועט דען דײַן קנעכט שפֿירן אַ טעם אין וואָס איך וועל עסן און וואָס איך וועל טרינקען? קען איך דען נאָך הערן דעם קול פֿון זינגערס און זינגערִינס? און צו וואָס זאָל דײַן קנעכט נאָך זײַן צו

לאַסט אויף מיין האַר דעם מלך? **37** קוים קען דיין קנעכט אַריבערגיין דעם ירדן מיטן מלך; און נאָך וואָס זאָל מיר דער מלך פֿאַרגעלטן די דאָזיקע פֿאַרגעלטונג? **38** זאָל, איך בעט דיך, דיין קנעכט זיך אומקערן, און לאַמיק שטאַרבן אין מיין שטאָט ביים קבר פֿון מיין פֿאַטער און מיין מוטער. אָבער אַט איז דיין קנעכט פֿמהם, זאָל ער אַריבערגיין מיט מיין האַר דעם מלך, און טו מיט אים וואָס איז גוט אין דייןע אויגן.

39 האָט דער מלך געזאָגט: זאָל פֿמהם אַריבערגיין מיט מיר, און איך וועל טאָן מיט אים וואָס איז גוט אין דייןע אויגן; און אַלץ וואָס דו וועסט פֿאַרלאַנגען פֿון מיר, וועל איך דיר טאָן.

40 און דאָס גאַנצע פֿאַלק איז אַריבערגעגאַנגען דעם ירדן, און דער מלך איז אַריבערגעגאַנגען. און דער מלך האָט געקושט ברזלין, און האָט אים געבענטשט. און ער האָט זיך אומגעקערט אין זיין היים.

41 און דער מלך איז אַריבערגעגאַנגען קיין גלגל, און פֿמהם איז אַריבערגעגאַנגען מיט אים, און דאָס גאַנצע פֿאַלק פֿון יהודה, און אויך אַ העלפֿט פֿון דעם פֿאַלק פֿון ישׂראל, האָבן אַריבערגעפֿירט דעם מלך.

42 ערשט אַלע מענער פֿון ישׂראל זיינען געקומען צום מלך, און זיי האָבן געזאָגט צום מלך: פֿאַר וואָס האָבן דיך אַוועקגעגאַנגעט אונדזערע ברידער, די מענער פֿון יהודה, און האָבן אַריבערגעפֿירט דעם מלך און זיין הויזגעזינט איבערן ירדן, און אַלע מענטשן פֿון דודן מיט אים? **43** האָבן אַלע מענער פֿון יהודה געענטפֿערט די מענער פֿון ישׂראל: ווייל דער מלך איז אונדז אַ קרוב. און פֿאַר וואָס דען פֿאַרדריסט אייך אויף דער דאָזיקער זאַך? האָבן מיר דען עסן געגעסן פֿון דעם מלכס? צי איז אונדז אַ געשאַנק געשאַנקען געוואָרן? **44** האָבן די מענער פֿון ישׂראל געענטפֿערט די מענער פֿון יהודה, און געזאָגט: מיר האָבן צען חלקים אין מלך, און מיר זיינען אויך בילכער אויף דודן פֿון אייך, היינט פֿאַר וואָס האָט איר אונדז צו קליין געמאַכט? און איז ניט אונדזער וואָרט געווען דאָס ערשטע אומצוקערן אונדזער מלך?

און די ווערטער פֿון די מענער פֿון יהודה זיינען געווען האַרטער ווי די ווערטער פֿון די מענער פֿון ישׂראל.

כ 1 און דאָרטן האָט זיך געטראָפֿן אַ נידערטרעכטיקער מאַן וואָס זיין נאָמען איז געווען שֶׁבַע דער זון פֿון בְּכָרִין, אַ מאַן אַ בנימינער; האָט ער געבלאָזן אין שופֿר, און האָט געזאָגט:

מיר האָבן ניט קיין חלק אין דָּוִדן,
און מיר האָבן ניט קיין ירושה אין דעם זון פֿון ישׁיין.
איטלעכער צו זיינע געצעלטן, ישראל!

2 און אַלע מענער פֿון ישראל זיינען אַוועקגעגאַנגען פֿון הינטער דָּוִדן נאָך שֶׁבַע דעם זון פֿון בְּכָרִין, נאָר די מענער פֿון יהודה זיינען געווען באַהעפֿט אָן זייער מלך, פֿון ירדן און ביז ירושלים.

3 און דוד איז געקומען אין זיין הויז אין ירושלים; און דער מלך האָט גענומען די צען קעפסווייבער וואָס ער האָט געלאָזן צו היטן דאָס הויז, און ער האָט זיי אַרײַנגעזעצט אין אַ וואַכהויז, און האָט זיי אויסגעהאַלטן, אָבער ער איז צו זיי ניט געקומען. און זיי זיינען געווען אײַנגעשפּאַרט ביז דעם טאָג פֿון זייער טויט, לעבעדיקע אלמנות.

4 און דער מלך האָט געזאָגט צו עַמְשָׂאן: רוף מיר צונויף די מענער פֿון יהודה אין דרײַ טעג, דערנאָך שטעל זיך דו דאָ.

5 איז עַמְשָׂא געגאַנגען צונויפֿרופֿן יהודה, און ער האָט זיך געזאַמט איבער דער צײַט וואָס ער האָט אים געשטעלט. 6 האָט דוד געזאָגט צו אַבִּישׁיין: אַצונד וועט אונדז שֶׁבַע דער זון פֿון בְּכָרִין אָנטאָן מער שלעכטס ווי אַבִּישׁלום. דו נעם די קנעכט פֿון דײַן האָר, און יאָג אים נאָך, טאַמער געפֿינט ער באַפֿעסטיקטע שטעט, און וועט זיך אַרויסמאַכן פֿון אונדזערע אויגן.

7 זיינען אַרויסגעגאַנגען הינטער אים די מענטשן פֿון יואָבֿן, און די פֿרִתים און די פֿלִתים, און אַלע גבורים, און זיי זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון ירושלים נאָכצוּיאָגן שֶׁבַע דעם זון פֿון בְּכָרִין. 8 ווי זיי זיינען ביים גרויסן שטיין וואָס אין גִבְעוֹן, אַזוי איז עַמְשָׂא אַנגעקומען אַנטקעגן זיי. און יואָב איז געווען אַנגעגורט אין זיין וואַפֿנקלייד, און דערויף איז געווען אַ גאַרטל מיט אַ שווערד באַהעפֿט צו זיינע לענדן אין איר שייד; און ווי ער איז אַרויסגעגאַנגען, אַזוי איז זי אַרויסגעפֿאַלן. 9 האָט יואָב געזאָגט צו עַמְשָׂאן: איז פֿריד צו דיר, מײַן ברודער? און

יוֹאָבֶס רַעֲכָטֶע הָאָנֶט הָאָט אָנגענומען עֲמֶשֶׁאן פֿאַרן באָרד, כּדִּי אִים צו קושן. **10** און עֲמֶשֶׁא הָאָט זיך ניט געהיט פֿאַר דער שווערד וואָס אין יוֹאָבֶס הָאָנֶט; הָאָט ער אִים אַ זעץ געטאַן מיט איר אין בויך, און אַרויסגעלאָזט זיינע אינגעווייד אויף דער ערד, און ניט געדאַרפֿט אִים טאַן אַ צווייטן; און ער איז געשטאַרבן.

און יוֹאָבֶס און זיין ברודער אַבִּישִׁי הָאָבן נאַכגעיאָגט שְׁבַע דעם זון פֿון בכרין. **11** און אַ מאַן פֿון יוֹאָבֶס יונגען איז געשטאַנען איבער אִים, און הָאָט געזאַגט: ווער עס וויל יוֹאָבֶס, און ווער עס איז פֿאַר דודן, הינטער יוֹאָבֶס! **12** און עֲמֶשֶׁא הָאָט זיך געקייקלט אין בלוט אויפֿן מיטן וועג; הָאָט דער מאַן געזען, אַז דאָס גאַנצע פֿאַלק הָאָט זיך אָפֿגעשטעלט, און ער הָאָט אָפֿגעדרייט עֲמֶשֶׁאן פֿון וועג אויפֿן פֿעלד, און אַרויפֿגעוואָרפֿן אויף אִים אַ בגד, ווען ער הָאָט געזען אַז איטלעכער וואָס איז צוגעקומען לעבן אִים, הָאָט זיך אָפֿגעשטעלט. **13** אַז ער איז אַוועקגענומען געוואָרן פֿון וועג, איז איטלעכער געגאַנגען הינטער יוֹאָבֶס, נאַכצויאָגן שְׁבַע דעם זון פֿון בכרין.

14 און ער איז דורכגעגאַנגען דורך אַלע שבֿטים פֿון ישראל ביז אַבֶּל און בית-מעכה, און אַלע בָּרִים; און זיי הָאָבן זיך איינגעזאַמלט, און זיינען אויך געגאַנגען הינטער אִים. **15** און זיי זיינען געקומען און הָאָבן געלעגערט אויף אִים אין אַבֶּל פֿון בית-מעכה, און זיי הָאָבן אָנגעשאַטן אַן ערדוואַל אַרום דער שטאָט, און עס איז געשטאַנען אין דעם פֿעסטונגראָבן. און דאָס גאַנצע פֿאַלק וואָס מיט יוֹאָבֶס הָאָבן געהאַלטן אין צעשטערן, כּדִּי אַיינצוואָרפֿן די מויער.

16 הָאָט אַ קלוגע פֿרוי גערופֿן פֿון דער שטאָט: הערט! הערט! זאָגט, איך בעט אייך, צו יוֹאָבֶס: גענען ביז אַהער, און איך וועל רעדן צו דיר. **17** הָאָט ער גענענט צו איר, און די פֿרוי הָאָט געזאַגט: ביסט דו יוֹאָבֶס? הָאָט ער געזאַגט: איך. הָאָט זי צו אִים געזאַגט: הער די ווערטער פֿון דיין דינסט. הָאָט ער געזאַגט: איך הער. **18** הָאָט זי געזאַגט, אַזוי צו זאָגן: רעדן הָאָט מען געזאַלט רעדן צוערשט, אַזוי צו זאָגן, פֿרעגן הָאָט מען געזאַלט פֿרעגן ביי אַבֶּל, און אַזוי אַרום וואַלט מען אָפֿגעענדיקט. **19** מיר זיינען פֿרידלעכע געטרייע פֿון ישראל; ווילסטו טייטן אַ שטאָט און אַ מוטער אין ישראל? נאָך וואָס זאַלסטו אומברענגען די נחלה פֿון גאָט? **20** הָאָט יוֹאָבֶס געענטפֿערט און געזאַגט: חלילה, חלילה מיר, אויב איך וועל אומברענגען און

אויב איך וועל צעשטערן! **21** ניט אזוי איז די זאך; נייערט אַ מאַן פֿון דעם געבערג פֿון אַפֿרַיִם, וואָס זײַן נאָמען איז שֶׁבַע דער זון פֿון בכרין, האָט אויפֿגעהויבן זײַן האַנט אַקעגן דעם מלך, אַקעגן דָוִד. גיט אַרויס אים אַליין, און איך וועל אוועקגיין פֿון דער שטאָט. האָט די פֿרוי געזאָגט צו יואָבֿן: אַט ווערט דיר זײַן קאָפּ אַראָפּגעוואָרפֿן פֿון דער מויער.

22 און די פֿרוי איז געקומען צו דעם גאַנצן פֿאָלק מיט איר חכמה, און זיי האָבן אָפּגעשניטן דעם קאָפּ פֿון שֶׁבַע דעם זון פֿון בכרין, און אַראָפּגעוואָרפֿן צו יואָבֿן. און ער האָט געבלאָזן אין שופֿר, און זיי האָבן זיך צעשפּרייט פֿון דער שטאָט, איטלעכער צו זײַנע געצעלטן. און יואָבֿ האָט זיך אומגעקערט קיין ירושלים צום מלך.

23 און יואָבֿ איז געווען איבער דעם גאַנצן חיל פֿון ישראל; און בנֵיה דער זון פֿון יהוֹיָדָען, איבער די כִּרְתִּים און איבער די פֿלִתִּים; **24** און אַדוֹרם, איבער דעם צינדז; און יהושֶׁפֶט דער זון פֿון אַחִילֹודן, דער דערמאָנער; **25** און שוּא, דער שרײַבער; און צָדוֹק און אבִּיתֶר, כהנים. **26** און אויך עיראַ פֿון יאִיר איז געווען אַן אויבערמאַן בײַ דָוִד.

כא 1 און עס איז געווען אַ הונגער אין די טעג פֿון דָוִד, דרײַ יאָר, אַ יאָר נאָך אַ יאָר, און דוד האָט געזוכט דעם פנים פֿון גאָט. האָט גאָט געזאָגט: דאָס איז פֿון וועגן שָׂאוֹל און פֿון וועגן דעם בלוטיקן הויז, פֿאַר וואָס ער האָט געטייט די גבֿעונים.

2 האָט דער מלך גערופֿן די גבֿעונים, און ער האָט צו זיי גערעדט-און די גבֿעונים זײַנען ניט געווען פֿון די קינדער פֿון ישראל, נאָר פֿון דעם איבערבלייב פֿון אמורי; און די קינדער פֿון ישראל האָבן געשוואָרן צו זיי; און שָׂאוֹל האָט זיי געזוכט צו דערשלאָגן אין זײַן אײַפֿערדיקייט פֿאַר די קינדער פֿון ישראל און יהודה – **3** און דוד האָט געזאָגט צו די גבֿעונים: וואָס זאָל איך אײַך טאָן, און מיט וואָס קען איך מכפר זײַן, אַז איר זאָלט בענטשן די נחלה פֿון גאָט? **4** האָבן די גבֿעונים צו אים געזאָגט: אונדז קומט ניט קיין זילבער און גאָלד פֿון שָׂאוֹל און פֿון זײַן הויז, און אונדז גייט ניט דערום צו טײַטן אַ מענטשן פֿון ישראל. האָט ער געזאָגט: וואָס פֿאַרלאַנגט איר, איך

זאל אייך טאָן? **5** האָבן זיי געזאָגט צום מלך: דער מאָן וואָס האָט אונדז פֿאַרלענדט, און וואָס האָט געפלאַנט קעגן אונדז ביז מיר זיינען פֿאַרטיליקט געוואָרן פֿון צו האָבן אַ באַשטאַנד אין גאַנצן גבול פֿון ישׂראל, **6** פֿון זיינע קינדער זאָלן אונדז איבערגעגעבן ווערן זיבן מאָן, און מיר וועלן זיי אויפֿהענגען פֿאַר גאָט אויפֿן בערגל פֿון שאול [גבעת-שאול], דעם אויסדערוויילטן פֿון גאָט. האָט דער מלך געזאָגט: איך וועל געבן.

7 און דער מלך האָט געשווינט מפֿיבֿושת דעם זון פֿון יהונתן דעם זון פֿון שאול, איבער דער שבועה פֿון גאָט וואָס צווישן זיי, צווישן דודן און צווישן יהונתן דעם זון פֿון שאול. **8** האָט דער מלך גענומען די צוויי זין פֿון רצפֿה דער טאָכטער פֿון אַיהן, וואָס זי האָט געבאָרן פֿון שאול, אַרמונין און מפֿיבֿושתן, און די פֿינף זין פֿון מיכל דער טאָכטער פֿון שאול, וואָס זי האָט געבאָרן פֿון עדריאַל דעם זון פֿון ברזלין, פֿון מחולָה; **9** און ער האָט זיי איבערגעגעבן אין דער האַנט פֿון די גבעונים, און זיי האָבן זיי אויפֿגעהאַנגען אויפֿן באַרג פֿאַר גאָט; און זיי זיינען אומגעקומען אַלע זיבן אין איינעם. און זיי זיינען געטייט געוואָרן אין די ערשטע טעג פֿון שניט, אין אָנהייב גערשטנשניט.

10 און רצפֿה די טאָכטער פֿון אַיהן האָט גענומען אַ זאָק, און האָט עס זיך אויסגעשפּרייט אויפֿן פֿעלדז, פֿון אָנהייב שניט ביז עס האָט זיך אַראַפֿגעגאַסן אויף זיי וואָסער פֿון הימל. און זי האָט ניט געלאָזט אַ פֿויגל פֿון הימל זיך אַראַפֿלאָזן אויף זיי ביי טאָג, און אַ חיה פֿון פֿעלד ביי נאַכט.

11 איז דערציילט געוואָרן דודן וואָס רצפֿה די טאָכטער פֿון אַיהן, די קעפּסווייב פֿון שאול, האָט געטאָן. **12** איז דוד געגאַנגען, און האָט גענומען די ביינער פֿון שאול, און די ביינער פֿון יהונתן זיין זון, פֿון די מענער פֿון יבֿיש-גלעד, וואָס האָבן זיי אַוועקגעגנבעט פֿון דעם מאַרק פֿון בית-שן וואָס די פֿלשתים האָבן זיי דאָרטן געהאַט אויפֿגעהאַנגען, אין דעם טאָג וואָס די פֿלשתים האָבן געשלאָגן שאול אין גלבע. **13** און ער האָט אַרויפֿגעבראַכט פֿון דאָרטן די ביינער פֿון שאול, און די ביינער פֿון יהונתן זיין זון; און מע האָט אויפֿגעקליבן די ביינער פֿון די געהאַנגענע. **14** און מע האָט באַגראָבן די ביינער פֿון שאול און יהונתן זיין זון אין לאַנד בנימין, אין צלע,

אין דעם קבר פֿון זײַן פֿאַטער קישן; און מע האָט געטאָן אַלץ וואָס דער מלך האָט באַפֿוילן.

און גאָט האָט זיך איבערגעבעטן צום לאַנד נאָך דעם.

15 און די פֿלשתים האָבן ווידער געהאַט אַ מלחמה מיט ישראל, און דוד און זײַנע קנעכט מיט אים האָבן אַראָפּגענידערט, און האָבן מלחמה געהאַלטן מיט די פֿלשתים, און דוד איז אָפּגעשלאָפֿט געוואָרן. **16** און ישבי-בנוב וואָס איז געווען פֿון די קינדער פֿון דעם רָפָה, און די וואָג פֿון זײַן שפיז איז געווען דרײַ הונדערט שקל קופּער, און ער איז געווען אָנגעגורט מיט אַ נײַער [שווערד], האָט געוואָלט דערשלאָגן דָודן. **17** אָבער אַבִישׁי דער זון פֿון צרוּיָהן איז אים געקומען צו הילף, און האָט געשלאָגן דעם פֿלשתי און אים געטייט. דענצמאָל האָבן דָודס מענטשן געשוואָרן פֿאַר אים, אַזוי צו זאָגן: זאַלסט מער ניט אַרויסגיין מיט אונדז אין מלחמה, כּדי זאַלסט ניט פֿאַרלעשן דאָס ליכט פֿון ישראל.

18 און עס איז געווען נאָך דעם, איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוֹב־מיט די פֿלשתים; דענצמאָל האָט סֶבְכִי פֿון חוּשָׁה דערשלאָגן סֶפֶן וואָס פֿון די קינדער פֿון דעם רָפָה.

19 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גוֹב־מיט די פֿלשתים; און אַלְחָנֹן דער זון פֿון יַעֲרִי-אוּרְגִים דער בֵּית-לְחָמֶער האָט דערשלאָגן גְלִיתָן פֿון גַּת, וואָס דער האַלץ פֿון זײַן שפיז איז געווען אַזוי ווי דער שטאַנג פֿון וועבער.

20 און עס איז ווידער געווען אַ מלחמה אין גַּת. איז דאָרטן געווען אַ מאָן פֿון שטרײַט וואָס די פֿינגער פֿון זײַנע הענט און די פֿינגער פֿון זײַנע פֿיס זײַנען געווען צו זעקס און זעקס, פֿיר און צוואַנציק אין צאָל. און ער אויך איז געווען געבאָרן פֿון דעם רָפָה. **21** און ער האָט געלעסטערט ישראל; האָט אים יהונתן דער זון פֿון שִׁמְעִי, דָודס ברודער, דערשלאָגן.

22 די דאָזיקע פֿיר זײַנען געווען געבאָרן פֿון דעם רָפָה אין גַּת. און זיי זײַנען געפֿאלן דורך דער האַנט פֿון דָודן, און דורך דער האַנט פֿון זײַנע קנעכט.

כב 1 און דוד האָט גערעדט צו גאָט די ווערטער פֿון דעם דאָזיקן געזאַנג, אין דעם טאָג וואָס גאָט האָט אים מציל געווען פֿון דער האַנט פֿון אַלע זיינע פֿיינט, און פֿון דער האַנט פֿון שאָולן. 2 און ער האָט געזאָגט:

יהוה איז מיין פֿעלדז און מיין פֿעסטונג,
און דער וואָס מאַכט מיך אַנטרינען;
3 גאָט מיין פֿעלדז וואָס איך שיץ מיך אין אים,
מיין שילד און דער האָרן פֿון מיין הילף,
מיין טורעם און מיין אַנטרינונג,
מיין העלפֿער, וואָס העלפֿסט מיך פֿון אומרעכט.
4 איך רוף; געלויבט איז יהוה!
און פֿון מינע פֿיינט ווער איך געהאַלפֿן.

5 וואָרום אַרומגערינגלט האָבן מיך וועלן פֿון טויט,
טייכן פֿון אונטערגאַנג האָבן מיך געשראַקן;
6 שטריק פֿון אונטערערד האָבן מיך אַרומגענומען,
אַקעגנגעקומען זיינען מיר נעצן פֿון טויט.
7 האָב איך אין מיין נויט גערופֿן צו יהוה,
יא, צו מיין גאָט האָב איך גערופֿן,
און ער האָט געהערט פֿון זיין טעמפל מיין קול,
און מיין געשריי [איז געקומען] אין זיינע אויערן.
8 און געשאַקלט און געוואַקלט האָט זיך די ערד.
די גרונטפֿעסטן פֿון הימל האָבן געציטערט;
זיי האָבן זיך געשאַקלט, ווייל ער האָט געצערנט;
9 אַ רויך איז אויפֿגעגאַנגען אין זיין נאַז,
און פֿון זיין מויל האָט אַ פֿייער פֿאַרצערט;
קוילן האָבן געברענט פֿון אים.
10 און ער האָט גענייגט דעם הימל און גענידערט,
מיט אַ נעבל אונטער זיינע פֿיס.
11 און ער איז געריטן אויף אַ כּרובֿ און געפֿלויגן,
און זיך באַוויזן אויף פֿליגלען פֿון ווינט.
12 און ער האָט געמאַכט פֿינצטערניש פֿאַר ביידלעך אַרום אים;
אַ זאַמלונג פֿון וואַסערן, וואַלקנס געדיכטע.
13 פֿון דעם שימער פֿאַר אים
האַבן פֿייערקוילן געברענט.

- 14** געדונערט פֿון הימל האָט גאָט, און דער העכסטער האָט אַרויסגעלאָזט זיין קול.
15 און ער האָט אַרויסגעשיקט פֿיילן און זיי צעשפּרייט, אַ בליץ- און זיי פֿאַרטומלט.
- 16** און די גראַבנס פֿון ים האָבן זיך באַוויזן, די גרונטפֿעסטן פֿון דער וועלט זיינען אַנטפלעקט געוואָרן, דורך דעם אַנגעשריי פֿון גאָט, פֿון דעם אָטעמבלאָז פֿון זיין נאָז.
- 17** ער האָט אויסגעשטרעקט פֿון דער הייך און מיך גענומען, מיך אַרויסגעצויגן פֿון וואַסערן גרויסע.
- 18** ער האָט מיך מציל געווען פֿון מיין מאַכטיקן פֿיינט, פֿון מייע שָׁוֹנַאִים, ווען זיי זיינען געווען שטאַרקער פֿון מיר.
- 19** זיי זיינען מיר אַקעגנגעקומען אין טאָג פֿון מיין בראַך, אַבער גאָט איז מיר אַן אַנלען געווען.
- 20** ער האָט מיך אַרויסגעפֿירט אין דערברייטערניש, מיך אַרויסגעצויגן, ווייל ער האָט מיך באַגערט.
- 21** גאָט פֿאַרגעלט מיך לויט מיין גערעכטיקייט, לויט דער ריינקייט פֿון מייע הענט קערט ער מיר אום.
- 22** וואָרום איך האָב געהיט די וועגן פֿון יהוה, און ניט פֿאַרבראַכן אַקעגן מיין גאָט.
- 23** וואָרום אַלע זיינע געזעצן זיינען פֿאַר מיר, און זיינע חוקים, דערפֿון קער איך ניט אַפּ.
- 24** און איך בין געווען צו אים גאַנץ, און האָב מיך געהיט פֿון מיין זינדיקייט.
- 25** דרום האָט מיר אומגעקערט גאָט לויט מיין גערעכטיקייט, לויט מיין ריינקייט פֿאַר זיינע אויגן.
- 26** מיט דעם גענאָדיקן ווייזטו זיך גענאָדיק, מיט דעם ערלעכן מאַן ווייזטו זיך ערלעך.
- 27** מיט דעם ריינעם ווייזטו זיך ריין, און מיט דעם קרומען ווייזטו זיך פֿאַרדרייט.
- 28** און דאָס אַרימע פֿאַלק טוסטו העלפֿן, און דיינע אויגן זיינען אויף די הויכע, דו זאַלסט זיי דערנידערן.

- 29** וואָרום דו ביסט מיין ליכט יהוה,
און יהוה באַשיינט מיין פינצטערניש.
30 וואָרום מיט דיר לויף איך קעגן אַ מחנה,
מיט מיין גאָט שפּרינג איך אַ מויער אַריבער.
31 גאָט- זיין וועג איז גאַנץ;
דאָס וואָרט פֿון יהוה איז געלייטערט,
ער איז אַ שילד פֿאַר אַלע וואָס שיצן זיך אין אים.
- 32** וואָרום ווער איז אַ גאָט אויסער יהוה,
און ווער אַ פֿעלדז אויסער אונדזער גאָט?
33 דער גאָט וואָס איז מיין שטאַרקע פֿעסטונג,
און לאַזט גיין גלייך מיין וועג.
34 ער מאַכט מייע פֿיס גלייך ווי די הינדן,
און אויף מייע הייכן טוט ער מיך שטעלן.
35 ער לערנט מייע הענט צו מלחמה,
און אַ קופּערנעם בויגן בייגן אַראָפּ מייע אַרעמס.
36 און האָסט מיר געגעבן דעם שילד פֿון דיין הילף,
און דיין מילדקייט טוט מיך גרייסן.
37 דערברייטערסט מיין טריט אונטער מיר,
און ניט אויסגעגליטשט האַבן זיך מייע קנעכלעך.
- 38** איך האָב געיאָגט מייע פֿיינט און זיי פֿאַרטיליקט,
און זיך ניט אומגעקערט ביז איך האָב זיי פֿאַרלענדט.
39 יאָ, איך האָב זיי פֿאַרלענדט און זיי צעהאַקט,
אַז זיי קענען ניט אויפֿשטיין;
און זיי זיינען געפֿאַלן אונטער מייע פֿיס.
- 40** און האָסט מיך באַגורט מיט שטאַרקייט פֿאַר מלחמה,
האַסט געבייגט מייע קעגנשטייער אונטער מיר.
41 און מייע פֿיינט האָסטו געמאַכט מיטן נאַקן צו מיר,
מייע שוֹנאים- איך זאַל זיי פֿאַרשניידן.
42 זיי האַבן זיך אומגעקוקט, און ניט געווען קיין העלפֿער,
צו גאָט- און ער האָט זיי ניט געענטפֿערט.
43 און איך האָב זיי צעריבן ווי שטויב פֿון דער ערד,
ווי גאַסנקויט זיי צעדריקט, זיי צעטרעטן.
44 און האָסט מיך געמאַכט אַנטרינען פֿון די קריג פֿון מיין פֿאַלק,

מִיךְ געהיט אויף צו ווערן דער קאָפּ פֿון די אומות;
 אַ פֿאַלק וואָס איך קען ניט, טוט מיר דינען.
45 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן גייען אַיין פֿאַר מיר,
 פֿון הערן מיטן אויער געהאַרכן זיי מיר.
46 די קינדער פֿון דעם פֿרעמדן ווערן פֿאַרוועלקט,
 און קומען הינקענדיק אַרויס פֿון זייערע פֿעסטונגען.
47 עס לעבט יהוה, און געלויבט איז מײַן פֿעלדז,
 און דערהויבן איז גאָט דער פֿעלדז פֿון מײַן הילף;
48 דער גאָט וואָס גיט מיר נקמות,
 און מאַכט נידערן די אומות אונטער מיר,
49 און ציט מיך אַרויס פֿון מײַנע פֿײַנט;
 יאָ, איבער מײַנע קעגנשטייער דערהייבסטו מײַך,
 פֿון דעם רויבמענטשן ביסטו מײַך מציל.
50 דרום לויב איך דײַך, גאָט, צווישן די פֿעלקער,
 און צו דײַן נאָמען טו איך זינגען.
51 אַ טורעם פֿון הילף איז ער פֿאַר זײַן מלך,
 און ער טוט חֶסֶד מיט זײַן געזאַלבטן,
 מיט דָוִד און מיט זײַן זאָמען ביז אייביק.

כג **1** און דאָס זײַנען די לעצטע ווערטער פֿון דָוִד:
 די רייד פֿון דוד דעם זון פֿון יִשׂאן,
 די רייד פֿון דעם מאַן וואָס איז הויך געשטעלט,
 דעם געזאַלבטן פֿון דעם גאָט פֿון יעקבֿ,
 און דעם זיסן זינגער פֿון ישׂראל:
2 דער גײַסט פֿון גאָט רעדט דורך מיר,
 און זײַן וואָרט איז אויף מײַן צונג.

3 דער גאָט פֿון ישׂראל האָט געזאָגט,
 דער פֿעלדז פֿון ישׂראל האָט צו מיר גערעדט:
 אַ געוועלטיקער איבער מענטשן דאַרף זײַן
 אַ צדיק וואָס געוועלטיקט מיט גאָטספֿאַרכטיקייט,
4 און ווי ליכט פֿון פֿרימאַרגן ווען די זון גייט אויף-
 אַ פֿרימאַרגן אָן וואַלקן,
 ווען פֿון שײַן נאָכן רעגן

שפראַצט דאָס גראַז פֿון דער ערד.

5 פֿאַר וואָר, איז ניט פֿעסט מיין הויז פֿאַר גאָט?
ווייל אַן אייביקן בונד האָט ער מיר געמאַכט,
צוגעברייט אין אַלעם און אָפּגעהיט;
פֿאַר וואָר, אַל מיין הילף און אַל מיין באַגער
צי מאַכט ער ניט שפּראַצן?

6 אָבער די נידערטרעכטיקע זיינען אַלע
ווי דערנער אוועקגעוואָרפֿענע
וואָס מען קען מיט דער האַנט ניט אָננעמען;
7 און וויל עמעצער זיי אָנרירן,
באָוואָרנט ער זיך מיט אַן אייזן
אָדער אַ האַלץ פֿון אַ שפיז;
און פֿאַרברענט איך פֿייער
ווערן זיי פֿאַרברענט אויפֿן אָרט.

8 דאָס זיינען די נעמען פֿון די גבורים וואָס דוד האָט געהאַט: יושב־
בִּשְׁבַת, אַ תַּחֲכַמוֹנִי, דער הויפטמאַן פֿון די עלטסטע, דאָס איז עדינו
דער עצני; [ער האָט אויפֿגעהויבן זיין שפיז] אויף אַכט הונדערט מאָן,
דערשלאָגן מיט אייזן מאַל.

9 און נאָך אים איז געווען אַלעזר דער זון פֿון דודו דעם זון
פֿון אַחֹחִין, פֿון די דריי גבורים מיט דָּוִד, ווען זיי האָבן זיך
איינגעשטעלט אַקעגן די פֿלשתים, וואָס האָבן זיך דאָרטן
איינגעזאַמלט אויף מלחמה, און די מענער פֿון ישראל זיינען געווען
אוועקגעאַנגען; **10** און ער איז אויפֿגעשטאַנען, און האָט געשלאָגן
צווישן די פֿלשתים ביז זיין האַנט איז מיד געוואָרן, און זיין האַנט
האָט זיך צוגעקלעפט צום שווערד. און גאָט האָט געטאָן אַ גרויסע
ישועה אין יענעם טאָג, און דאָס פֿאַלק האָט זיך אומגעקערט נאָך
אים, בלויז אויסצוטאָן [די געטייטע].

11 און נאָך אים איז געווען שִׁמָּה דער זון פֿון אַגאָן, פֿון הָרָר. די
פֿלשתים האָבן זיך געהאַט איינגעזאַמלט אין אַ מחנה; און דאָרטן
איז געווען אַ שטיק פֿעלד פֿול מיט לינדזן; און דאָס פֿאַלק איז
אַנטלאָפֿן פֿון די פֿלשתים; **12** האָט ער זיך געשטעלט אין מיטן פֿון
דעם שטיק לאַנד, און האָט עס מציל געווען; און ער האָט געשלאָגן
די פֿלשתים, און גאָט האָט געטאָן אַ גרויסע ישועה.

13 און דרײַ פֿון די דרײַסיק הויפטלייט האָבן אַראָפּגענידערט און זײַנען געקומען אין שניטצײט צו דָוִדן צו דער הייל פֿון עֲדוּלָם; און די מחנה פֿון די פֿלשתים האָט געלאָגערט אין טאַל רפֿאים. **14** און דוד איז דענצמאָל געווען אין דער פֿעסטונג, און די וואַך פֿון די פֿלשתים איז דענצמאָל געווען אין בֵּית-לָחֶם. **15** האָט דוד געגלוסט, און ער האָט געזאָגט: ווען מיר גיט ווער טרינקען וואַסער פֿון דעם ברונעם פֿון בֵּית-לָחֶם וואַס אין טויער! **16** האָבן די דרײַ גבורים אַרײַנגעבראַכן אין לאָגער פֿון די פֿלשתים, און זיי האָבן אָנגעשעפט וואַסער פֿון דעם ברונעם פֿון בֵּית-לָחֶם וואַס בײַם טויער, און גענומען און געבראַכט צו דָוִדן. אָבער ער האָט עס נישט געוואָלט טרינקען, און האָט עס אויסגעגאַסן צו גאַט. **17** און ער האָט געזאָגט: חלילה מיר, גאַט, אַז איך זאַל דאַס טאָן! דאַס בלוט פֿון די מענטשן וואַס זײַנען געגאַנגען מיט דער סכנה פֿון זײַער לעבן? און ער האָט עס נישט געוואָלט טרינקען.

דאַס האָבן געטאָן די דרײַ גבורים.

18 און אַבִּישׁי, יואָבס ברודער, דער זון פֿון צרוּיָהוּ, ער איז געווען דער הויפט פֿון די דרײַ; און ער האָט אויפֿגעהויבן זײַן שפיז אויף דרײַ הונדערט און זיי דערשלאָגן; ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דרײַ. **19** פֿון די דרײַ איז ער געווען דער אָנגעזעענסטער, און ער איז בײַ זיי געוואָרן צום עלטסטן, אָבער צו די [ערשטע] דרײַ איז ער נישט געקומען.

20 און בְּנֵיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, דער זון פֿון אַ העלדישן מאַן, גרויס אין אויפֿטוען, פֿון קבָצָאֵל, ער האָט געשלאָגן די צוויי העלדן פֿון מואָב, און ער האָט אַראָפּגענידערט און האָט דערשלאָגן אַ לײַב אין אַ גרוב, אין אַ טאָג פֿון שניי. **21** און ער האָט דערשלאָגן אַ מַצְרִישׁן מאַן, אַ מאַן אָנצוקוקן; און אין דעם מַצְרִיס האַנט איז געווען אַ שפיז, און ער האָט אַראָפּגענידערט צו אים מיט אַ רוט; האָט ער אַרויסגעריסן דעם שפיז פֿון דעם מַצְרִיס האַנט, און האָט אים געהרגעט מיט זײַן אייגענעם שפיז.

22 דאַס האָט געטאָן בְּנֵיהוּ דער זון פֿון יהוֹיָדָען, און ער האָט געהאַט אַ שם צווישן די דרײַ גבורים. **23** ער איז געווען מער אָנגעזען פֿון די

דרייסיק, אָבער צו די [ערשטע] דריי איז ער ניט געקומען. און דוד האָט אים אויפגעזעצט איבער זיין ליבוואַך.

24 עשהאל, יואבס ברודער, איז געווען צווישן די דרייסיק; אַלחנן דער זון פֿון דודן פֿון בית-לקח; **25** שמה פֿון חרוד; אַליקאָ פֿון חרוד; **26** חלץ פֿון פֿלט; עיראָ דער זון פֿון עקשן פֿון תקוע; **27** אביעזר פֿון ענתות; מבוני פֿון חושה; **28** צלמון פֿון אחוח; מהרי פֿון נטופה; **29** חלב דער זון פֿון בענהן פֿון נטופה; אַתי דער זון פֿון ריבין פֿון גבעה פֿון די קינדער פֿון בנימין; **30** בניהו פֿון פרעתון; הדי פֿון נחלי-געש; **31** אבי-עלבון פֿון ערבה; עזמות פֿון ברחום; **32** אַליחבאָ פֿון שעלבון; פֿון ישנס זין, יהונתן; **33** שמה פֿון הרר; אחיאם דער זון פֿון שרן פֿון ארר; **34** אַליפלט דער זון פֿון אחסבין; דער זון פֿון דעם מעכתי; אַליעם דער זון פֿון אחיתופלן פֿון גילה; **35** חצרי פֿון כרמל; פֿערי פֿון ארב; **36** יגאל דער זון פֿון נתנען פֿון צובה; בני דער גדי; **37** צלק דער עמוני; נחרי פֿון בארות, דער וואַפנטרעגער פֿון יואב דעם זון פֿון צרויהן; **38** עיראָ פֿון יתר; גרב פֿון יתר; אוריה דער חתי. אין אלעמען זיבן און דרייסיק.

כד 1 און דער צאָרן פֿון גאָט האָט ווידער געגרימט אויף ישראל, און ער האָט אָנגערעדט דודן אַקעגן זיי, אַזוי צו זאָגן: גיי צייל איבער ישראל און יהודה. **2** און דער מלך האָט געזאָגט צו יואב דעם חיל-פֿירער וואָס מיט אים: וואַנדער אַקאַרשט דורך אַלע שבטים פֿון ישראל, פֿון דן און ביז באַר-שבֿע, און ציילט דאָס פֿאַלק פֿדי איך זאַל וויסן דעם מספר פֿון פֿאַלק. **3** האָט יואב געזאָגט צום מלך זאַל גאָט דיין האַר מערן דאָס פֿאַלק הונדערט מאָל אַזוי פֿיל ווי זיי זיינען, און די אויגן פֿון מיין האַר דעם מלך זאַלן עס זען; אָבער צו וואָס וויל מיין האַר דער מלך די דאָזיקע זאָך?

4 אָבער דאָס וואָרט פֿון דעם מלך איז געווען שטאַרק צו יואב און צו די חיל-פֿירער, און יואב און די חיל-פֿירער זיינען אַרויסגעגאַנגען פֿון פֿאַרן מלך, צו ציילן דאָס פֿאַלק, ישראל. **5** און זיי זיינען אַריבער דעם ירדן, און האָבן גערוט אין ערוער, אויף דער רעכטער זייט פֿון דער שטאָט וואָס אין מיטן טאַל פֿון גִד, און צו יעזר צו. **6** און זיי זיינען געקומען קיין גלעד, און צו דעם לאַנד תּחתיים-חדשי, און זיי

זיינען געקומען קיין דן-יען, און רונד ארום צו צידון. **7** און זיי זיינען געקומען צו דער פעסטונג פון צור, און צו אלע שטעט פון דעם חוי און דעם פנעני, און זיי זיינען ארויסגעקומען אין דרום יהודה ביי באר-שבע. **8** און זיי האבן דורכגעוואנדערט דאס גאנצע לאנד, און זיינען צוריקגעקומען צום סוף פון ניין חדשים און צוואנציק טעג קיין ירושלים. **9** און יואב האט איבערגעגעבן דעם מספר פון דער ציילונג פון פאלק צום מלך. און ישראל איז געווען אכט מאל הונדערט טויזנט קריגסלייט וואס ציען א שווערד, און די מענער פון יהודה, פינף מאל הונדערט טויזנט מאן.

10 און דאס הארץ פון דודן האט אים געפלאגט נאך דעם ווי ער האט געציילט דאס פאלק, און דוד האט געזאגט צו גאט: איך האב זייער געזינדיקט וואס איך האב דאס געטאן; און אצונד, גאט, טו אפ, איך בעט דך, דעם פארברעך פון דיין קנעכט, ווארום איך בין געווען נאריש זייער.

11 און ווי דוד איז אויפגעשטאנען אין דער פרי, אזוי איז דאס ווארט פון גאט געווען צו גד דעם נביא, דודס זעער, אזוי צו זאגן: **12** גיי און זאלסט רעדן צו דודן: אזוי האט גאט געזאגט: דריי זאכן לייג איך אויף דיר; קלייב דיר אויס איינע פון זיי, וואס איך זאל דיר טאן.

13 איז גד געקומען צו דודן און האט אים דערציילט, און האט צו אים געזאגט: זאלן אויף דיר קומען זיבן יאר הונגער אין דיין לאנד? אדער זאלסט דריי חדשים לויפן פאר דיין פיינט, און זיי זאלן דך נאכיאגן? אדער דריי טעג זאל זיין א מגפה אין דיין לאנד? אצונד באטראכט, און זע וואס פאר א באשייד איך זאל ברענגען צו דעם וואס שיקט מיך.

14 האט דוד געזאגט צו גדן: מיר איז זייער ענג. לאמיר, איך בעט דך, פאלן אין דער האנט פון גאט, ווארום זיין רחמנות איז גרויס, און לאמיר ניט פאלן אין דער האנט פון א מענטשן.

15 האט גאט געגעבן א מגפה אין ישראל פון אין דער פרי און ביז דער געשטעלטער צייט, און עס זיינען געשטארבן פון פאלק, פון דן און ביז באר-שבע, זיבעציק טויזנט מאן.

16 און דער מלאך האָט אויסגעשטרעקט זײַן האַנט אויף ירושלים זי אומצוברענגען; האָט גאָט חרטה געהאַט אויף דעם בײַז, און ער האָט געזאָגט צו דעם מלאך וואָס האָט אומגעבראַכט צווישן פֿאַלק: גענוג! אַצונד לאַז אָפּ דײַן האַנט. און דער מלאך פֿון גאָט איז געווען בײַ דעם שײַער פֿון אַרונה דעם יבֿוסי.

17 און דוד האָט גערעדט צו גאָט, ווען ער האָט געזען דעם מלאך וואָס שלאָגט צווישן פֿאַלק, און ער האָט געזאָגט: זע, איך האָב געזינדיקט, און איך האָב פֿאַרבראַכן, אָבער די דאָזיקע שאַף, וואָס האָבן זיי געטאָן? זאָל, איך בעט דײַך, דײַן האַנט זײַן אויף מיר און אויף מײַן פֿאַטערס הויז.

18 איז גִד געקומען צו דָוִד אין יענעם טאָג, און ער האָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויף, שטעל אויף צו גאָט אַ מזבח אין דעם שײַער פֿון אַרונה דעם יבֿוסי.

19 איז דוד אַרויפֿגעגאַנגען לויט דעם וואָרט פֿון גִדן, אַזוי ווי גאָט האָט באַפֿוילן. **20** און אַרונה האָט אַ קוק געטאָן, און האָט דערזען ווי דער מלך און זײַנע קנעכט קומען אַריבער צו אים; איז אַרונה אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך געבוקט צום מלך מיט זײַן פנים צו דער ערד. **21** און אַרונה האָט געזאָגט: נאָך וואָס איז מײַן האַר דער מלך געקומען צו זײַן קנעכט? האָט דוד געזאָגט: אָפֿצוקויפֿן פֿון דיר דעם שײַער אויף צו בויען אַ מזבח צו גאָט, כּדי די מגפֿה זאָל פֿאַרהאַלטן ווערן פֿון פֿאַלק. **22** האָט אַרונה געזאָגט צו דָוִד: זאָל מײַן האַר דער מלך נעמען און אויפֿברענגען וואָס איז גוט אין זײַנע אויגן. זע, די רינדער זײַנען פֿאַר בראַנדאָפֿער, און די דרעששליטנס און די שפּאַנצײג פֿון די רינדער פֿאַר האַלץ. **23** אַלץ האָט אַרונה דער מלך אַוועקגעגעבן צום מלך. און אַרונה האָט געזאָגט צום מלך: זאָל יהוה דײַן גאָט דײַך באַוויליקן. **24** האָט דער מלך געזאָגט צו אַרונה: ניין, נײַערט קויפֿן וועל איך קויפֿן פֿון דיר פֿאַר געצאָלט, און איך וועל ניט אויפֿברענגען צו יהוה מײַן גאָט בראַנדאָפֿער פֿאַר אומזיסט.

און דוד האָט אָפּגעקויפֿט דעם שײַער און די רינדער פֿאַר
פֿופֿציק שקל זילבער. 25 און דוד האָט דאָרטן געבויט אַ מזבח צו
גאָט, און האָט אויפֿגעבראַכט בראַנדאָפֿפֿער און פֿרידאָפֿפֿער. און
גאָט האָט זיך איבערגעבעטן צום לאַנד, און די מגפֿה איז פֿאַרהאַלטן
געוואָרן פֿון ישׂראל.